

RAPORT

**Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA SUWAŁKI NA LATA 2008 – 2011
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2012-2015**

ZA LATA 2009-2010

Suwałki, czerwiec 2011

SPIS TREŚCI

1.	Podstawa prawna przygotowania raportu	3
2.	Program Ochrony Środowiska Miasta Suwałk na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015	4
3.	Stan wykonania wyznaczonych w programie zadań własnych Miasta	5
3.1.	<i>Zadania o charakterze organizacyjno-prawnym</i>	5
3.2.	<i>Zadania inwestycyjne</i>	14
4.	Zadania koordynowane	21
5.	Analiza przyjętych wskaźników realizacji programu	22
6.	Podsumowanie	25

1. Podstawa prawna przygotowania raportu z wykonania programu ochrony środowiska Miasta Suwałki

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) organ wykonawczy gminy/powiatu, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza gminny/powiatowy program ochrony środowiska, uchwalany następnie przez organ stanowiący gminy/powiatu..

Realizując powyższy obowiązek Prezydent Miasta Suwałk opracował „*Program ochrony środowiska dla miasta Suwałk na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015*” przyjęty Uchwałą nr XXIV/227/08 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maja 2008 r.

Zgodnie z art.18 ust. 2 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy/powiatu co 2 lata, w celu umożliwienia weryfikacji i aktualizacji programu, przedstawia raport z realizacji gminnego/powiatowego programu ochrony środowiska.

Dla prawidłowego wdrażania przyjętej polityki ochrony środowiska niezbędne jest monitorowanie zmian zachodzących w mieście poprzez okresową ocenę stopnia realizacji programu ochrony środowiska w odniesieniu do założonych działań i celów, ustalenie ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami a ich wykonaniem.

Niniejszy raport przedstawia stan realizacji *Programu ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015* za okres 2009-2010.

Zaznaczyć należy, że ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji programu.

Niniejsze opracowanie zawiera opis stanu realizacji zadań określonych w programie oraz analizę wskaźników monitorowania realizacji, wyznaczonych w tym dokumencie, celów.

2. Program ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015

W Programie po przedstawieniu stanu poszczególnych elementów środowiska oraz zagrożeń dla nich opisano infrastrukturę ochrony środowiska w mieście. Dokonano analizę SWOT i na tej podstawie zdefiniowano misję, cele oraz działania realizacyjne.

W Programie przyjęto długoterminowe cele, które osiągnane będą poprzez działania o charakterze inwestycyjnym i organizacyjno-prawnym. Zmierzają one do eliminacji lub zmniejszenia natężenia oddziaływania czynników zagrażających zasobom i jakości środowiska naturalnego a co za tym idzie negatywnie oddziałujących na warunki życia mieszkańców. Cele te obejmują:

- ochronę przyrody oraz podnoszenie walorów krajobrazowych miasta,
- ochronę zasobów i jakości wód podziemnych, racjonalne użytkowanie kopalin, gleb i powierzchni ziemi,
- ochronę zasobów wód powierzchniowych, poprawę ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu,
- poprawę stanu czystości terenów i zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi,
- poprawę jakości powietrza atmosferycznego,
- zmniejszenie dyskomfortu pracy i zamieszkiwania,
- ograniczanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz sprawne usuwanie ich skutków,
- wzrost wiedzy o stanie środowiska naturalnego, jego zagrożeniach oraz sposobach przeciwdziałania zagrożeniom,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawę komunikacji społecznej w zakresie ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych.

Poszczególnym celom przypisano działania możliwe do podjęcia w celu ich osiągnięcia. Spośród tych działań wyznaczono zadania, które powinny być realizowane przez samorząd Suwałk oraz zadania koordynowane czyli takie, które są pożądane ale ich realizacja nie leży w kompetencjach gminnej lub powiatowej jednostki samorządu terytorialnego. Trzecią grupę zadań tworzą działania, które powinny być realizowane przez podmioty gospodarcze, właścicieli terenu, instytucje i organizacje. Inicjatywy w tym zakresie powinny uzyskiwać poparcie władz miasta poprzez pozytywne opiniowanie projektów i zamierzeń (np. zmniejszanie wodochłonności czy energochłonności produkcji).

W niniejszym raporcie omówiona została realizacja w latach 2009-2010 zadań własnych Miasta oraz zadań koordynowanych.

3. Stan wykonania wyznaczonych w programie zadań własnych Miasta

3.1 Zadania o charakterze organizacyjno-prawnym

Zadania ogólne

Opracowywanie i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wykonywanie studiów planistycznych

W 2009 r. uchwalono 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w 2010 r. kolejnych 6. Obecnie aktualne plany pokrywają około 43% powierzchni terenów zurbanizowanych miasta.

W 2009 uchwalono następujące plany:

1. uchwała nr XXXIV/320/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 marca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Armii Krajowej w Suwałkach,
2. uchwała nr XXXVI/339/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maj 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicą Wojska Polskiego, aresztem śledczym, torami kolejowymi i obszarem leśnym w Suwałkach,
3. uchwała nr XLI/337/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk, ograniczonego ulicami: T. Kościuszki, Wigierską, T. Noniewicza oraz rzeką Czarną Hańczą w Suwałkach,
4. uchwała nr XLI/376/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: Bulwarową, Sikorskiego, T.Kościuszki, T. Narutowicza i Podhorskiego w Suwałkach,
5. uchwała nr XLII/376/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicą Reja a ulicą Szpitalną w Suwałkach.

W 2010 uchwalono następujące plany:

1. uchwała nr XLVIII/448/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk, ograniczonego ulicami: T. Kościuszki, Chłodną, T. Noniewicza i . Waryńskiego,
2. uchwała nr XLVIII/447/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Zarzeczce w Suwałkach,
3. uchwała nr XLIX/455/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w kwartale ulic: T. Kościuszki, A. Mickiewicza, W. Gałaja, Kamedulska, Plac Marszałka, J. Piłsudskiego w Suwałkach,
4. uchwała nr XLIX/456/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Reymonta w Suwałkach,
5. uchwała nr XLIX/495/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 października 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w ciągu ulicy L. Waryńskiego na odcinku między ulicami T. Kościuszki i T. Noniewicza w Suwałkach,
6. uchwała nr XLIX/496/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 października 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: T. Kościuszki, Chłodną i T. Noniewicza, a od strony północnej granicami działek 11507/1, 11507/2, 11515/2 , 11516/2 w Suwałkach

Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta

W 2009 r. podjęta została uchwała Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie całościowej zmiany studium. Do końca czerwca 2011 r. planowane jest przedstawienie projektu studium Miejskiej Komisji Urbanistyczno Architektonicznej. Po zaakceptowaniu projekt studium zostanie przekazany do uzgodnień.

Aktualizacja strategii zrównoważonego rozwoju miasta

Strategia została zaktualizowana i przyjęta uchwałą nr XIX/159/07 z dnia 28.12.2007 r. Dokument obejmuje okres do 2020 r.

Promocja projektów o dużym znaczeniu dla stanu środowiska, w tym budowy obwodnicy miasta, linii kolejowej Rail Baltica oraz gazyfikacji miasta

Budowa obwodnicy miasta leży w kompetencjach administracji rządowej. Zadaniem władz Suwałk jest więc lobbowanie na rzecz jak najszybszego wykonania tej najważniejszej dla miasta inwestycji drogowej. Miasto z jednej strony aktywnie uczestniczy, w ramach swoich kompetencji, w pracach przygotowawczych, a z drugiej stara się wywierać nacisk na decydentów oraz Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad, aby obwodnica była ujęta w planach inwestycyjnych, a prace przygotowawcze posuwały się zgodnie z przyjętymi harmonogramami. W omawianym okresie Rada Miejska w Suwałkach przyjęła stanowisko w powyższej sprawie, prowadzono akcję społeczną wysyłania listów do Premiera, Prezydent Miasta spotykał się wielokrotnie w sprawie obwodnicy z przedstawicielami Ministerstwa Infrastruktury, posłami na Sejm RP oraz przedstawicielami GDDKiA. Aktualnie został wybrany wariant przebiegu drogi i opracowywany jest raport oddziaływania na środowisko.

Z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej, ale także komfortu życia mieszkańców Suwałk i okolic drugą kluczową inwestycją transportową jest modernizacja połączenia kolejowego z krajem oraz przedłużenie go do krajów nadbałtyckich. Od 30 czerwca 2009 r. Prezydent Miasta bierze udział w pracach związanych z planowaną modernizacją linii kolejowej E75 Rail Baltica. W ramach prowadzonych rozmów i uzgodnień Miasto Suwałki wносиło m.in. o:

- o budowę dworca przelotowego na północ od ulicy Sejneńskiej,
- o likwidację dotychczasowego dworca czołowego i przekształcenie dotychczasowych terenów kolejowych u zbiegu ul. Utrata i Kolejowej,
- o przeniesienie spedycji towarowej na Papiernię,
- o korektę przebiegu linii kolejowej w północno-wschodniej części miasta,
- o dwupoziomowe rozwiązanie skrzyżowań linii kolejowej z ulicami Buczka, Wojska Polskiego, Sejneńską i Północną.

Trwające już dwa lata uzgodnienia z podmiotem upoważnionym przez Zarząd PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. były bardzo trudne. Prezydent Miasta w tym czasie, w celu osiągnięcia rozstrzygnięć korzystnych z punktu widzenia Suwałk, interweniował w Zarządzie PKP S.A. oraz Ministerstwie Infrastruktury. Aktualnie została uzgodniona treść porozumienia w sprawie przebiegu Rail Baltica przez teren miasta.

Miasto Suwałki w poprzednich latach podejmowało, z udziałem innych zainteresowanych samorządów, działania w celu zorganizowania inwestycji polegającej na dostarczeniu gazu ziemnego do naszej części województwa. Skala przedsięwzięcia

i brak źródeł finansowania w tamtym okresie uniemożliwiły zakończenie tych działań sukcesem. Podnoszenie tego, kluczowego dla regionu problemu infrastrukturalnego pozwalało jednak dotrzeć do świadomości przedsiębiorców z informacją, że jest w naszym regionie popyt, a co za tym idzie możliwość realizacji dochodowego projektu inwestycyjnego. Aktualnie projekt dostarczenia gazu sieciowego do miejscowości wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego oraz północnej podlaskiego realizowany jest przez podmiot prywatny, z udziałem środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Projekt przewiduje zaopatrzenie Suwałk w gaz ziemny do końca października 2014 r.. Równoległe wdrażany jest projekt dystrybucji gazu sieciowego na terenie miasta. Projekt ten, realizowany jest również przez podmiot prywatny.

Udzielanie wsparcia projektom dotyczącym ochrony środowiska, wprowadzania przyjaznych dla środowiska technologii i metod gospodarowania, badań naukowych, monitoringu oraz edukacji ekologicznej

Miasto Suwałki wspiera projekty z zakresu ochrony środowiska realizowane przez miejskie jednostki organizacyjne. W przypadku wystąpienia o zaopiniowanie lub inne niefinansowe wsparcie takiego projektu przez podmiot zewnętrzny Urząd Miejski w Suwałkach udzieliłby takiego wsparcia. W omawianym okresie nie było jednak takich przypadków.

Doskonalenie miejscowego prawa dotyczącego ochrony środowiska

Aktami prawa miejscowego regulującymi kwestie ochrony środowiska są plany zagospodarowania przestrzennego oraz regulamin utrzymania czystości i porządku w mieście.

Plany uchwalane są na bieżąco, z uwzględnianiem aspektów środowiskowych. W ramach procedury planistycznej opracowywane są m.in. prognozy oddziaływania na środowisko.

Regulamin utrzymywania czystości i porządku w mieście reguluje m.in. kwestię gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta. Regulamin zaktualizowano ostatni raz w 2010 r.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona przyrody oraz podnoszenie walorów krajobrazowych miasta

Powołanie nowych obszarów i obiektów chronionej przyrody

Na początku 2009 r. zlecono podmiotowi zewnętrznemu opracowanie inwentaryzacji zasobów przyrodniczych Suwałk. Specyfika opracowania wymagała przeprowadzenia badań terenowych na przestrzeni wszystkich pór roku. W efekcie gotowa inwentaryzacja, w postaci dokumentu pn. „Analiza i ocena obszarów przyrodniczych miasta Suwałki” została przekazana samorządowi w grudniu 2010 r. Analiza ustaleń inwentaryzacji pozwoli na podjęcie decyzji w zakresie potrzeby powołania na terenie miasta nowych obszarów czy obiektów ochrony.

Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów określających sposoby użytkowania zasobów przyrodniczych i krajobrazowych

W opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniane są aspekty przyrodnicze i krajobrazowe obszarów objętych planem. W przypadku terenów wartościowych przyrodniczo ustalane są formy zagospodarowania chroniące walory danego obszaru, z zakazem zabudowy włącznie.

Inwentaryzacja terenów zdegradowanych i egzekwowanie realizacji programów ich rekultywacji

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska starosta jest zobowiązany do prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi. W 2009 r. na zlecenie Prezydenta Miasta wykonano badania gleby na zawartość substancji ropopochodnych oraz metali ciężkich w 12 wytypowanych miejscach na terenie miasta. Wyniki badań nie wykazały przekroczeń standardów jakości gleby.

Doskonalenie kontroli zakazu handlu chronionymi gatunkami roślin i zwierząt

W celu zwiększenia wiedzy Suwałczan na temat handlu i rejestracji zwierząt, Urząd prowadził w 2009 r. akcję plakatową na przedmiotowy temat.

W 2010 r., w oparciu o poradnik dla pracowników starostw powiatowych udoskonalono procedury rejestracji chronionych gatunków zwierząt oraz służące temu celowi formularze wniosków i kart rejestracyjnych.

Prowadzenie nadzoru nad funkcjonowaniem schroniska dla zwierząt.

Miasto Suwałki realizuje swój ustawowy obowiązek zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom poprzez schronisko Pana Bogdana Lauryna na Sianożęciu, z którym zawarto trzyletnią umowę cywilno-prawną. Schronisko gwarantuje dobre warunki dla bezdomnych zwierząt, co potwierdzają zarówno regularne kontrole pracowników Urzędu Miejskiego

i Powiatowego Inspektora Weterynarii, jak i kontrole NIK i Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Suwałkach.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych, racjonalne użytkowanie kopalin, gleb i powierzchni ziemi

Doskonalenie nadzoru nad przestrzeganiem ustaleń zawartych w decyzjach dotyczących stref ochronnych wokół ujęć wody

Działania w strefach monitorują sami zainteresowani, tj. podmioty korzystające z ujęć wód podziemnych. Ponadto władze samorządowe w toku procedur administracyjnych nie dopuszczają do realizacji na terenach stref przedsięwzięć, które mogłyby w negatywny sposób na nie oddziaływać. Wspólnie z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska prowadzona jest kontrola działalności prowadzonej w obszarach stref.

Wykonanie inwentaryzacji oraz opracowanie i wdrożenie programu likwidacji nieczynnych i nienadających się do eksploatacji studni wierconych i kopanych,

W 2010 r. w Urzędzie Miejskim w Suwałkach stworzono bazę studni wierconych i kopanych znajdujących się na terenie Suwałk. W 2011 r. podjęta zostanie próba dotarcia do właścicieli studni i przekonania ich o potrzebie likwidacji studni stanowiących zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych.

Opracowanie i wdrożenie programu oszczędności wody dla celów komunalnych

W okresie 1994- 2010 r. zużycie wody przez gospodarstwa domowe w Suwałkach spadło z 151,9 l/mieszkańca/dobę do 76,9 (49,4%). Wzrost taryf za zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, wynikający z działań inwestycyjnych, dostosowujących gospodarkę wodno-ściekową w Suwałkach do rosnących wymogów ochrony środowiska oraz mieszkańców, skutecznie wpływa na racjonalizację zużycia wody przez gospodarstwa domowe. W tej sytuacji nie ma potrzeby opracowania takiego dokumentu.

Inwentaryzacja obszarów po eksploatacji kruszywa oraz nadzór nad programami ich rekultywacji

Koncesje na wydobycie żwiru na terenie miasta są przez Prezydenta Miasta wydawane bądź opiniowane. Są nieliczne i Prezydent ma wiedzę o wszystkich koncesjach. W ciągu ostatnich 10 lat, Prezydent Miasta Suwałk wydał 1 koncesję na wydobycie kruszywa naturalnego.

W 2010 r. zakończono rekultywację terenu górniczego „Suwałki III” na obszarze 0,52 ha gruntów należących do PPH IMBUD Ryszarda Górala. Pozostałe tereny po wydobywaniu kruszywa rekultywowane są sukcesywnie.

Decyzje administracyjne określające kierunek rekultywacji gruntów egzekwowane są na bieżąco przez wydający je, w imieniu Prezydenta Miasta, Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona zasobów wód powierzchniowych, poprawa ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu

Wspieranie działań dotyczących tworzenia nowych oraz rekultywacji zanikających drobnych zbiorników wodnych

Wykonana w 2010 r. „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych miasta Suwałk” wskazuje na potrzebę rekultywacji jednego zanikającego oczka wodnego na terenie planowanego użytku ekologicznego „Szwajcaria”. Rekultywacja, wg opracowania powinna polegać na jego pogłębieniu i odkrzaczeniu pod nadzorem herpetologia (znawca gadów i płazów), co powinno zapobiec całkowitemu jego zarośnięciu i utracie siedlisk oraz miejsc rozrodu cennych gatunków zwierząt. Zabiegi powinny być powtarzane w razie potrzeby.

Zbiornik znajduje się na terenie prywatnym. W przypadku zwrócenia się właściciela terenu o wsparcie rekultywacji wnioski takie zostaną rozpatrzone z uwzględnieniem ekologicznej wagi przedsięwzięcia.

Zadania realizacyjne celu: Zmniejszenie dyskomfortu pracy i zamieszkania

Wspieranie działań mających na celu ograniczanie hałasu na terenie miasta

Podstawowym działaniem służącym ograniczeniu uciążliwości hałasowej ruchu drogowego na terenie Suwałk jest budowa obwodnicy miasta. Władze miasta dokładają wszelkich starań, aby inwestycja ta została zrealizowana w najszybszym możliwym technicznie i organizacyjnie terminie.

Dodatkowo Miasto stara się powiększać oraz pielęgnować zielen przyuliczną stanowiącą pewną barierę akustyczną. W 2010 r. w pasach drogowych ulic Reja, Świerkowej i Armii Krajowej nasadzono łącznie 817 sztuk drzew i 8 995 krzewów. Systematycznie uzupełniany i odnawiany jest drzewostan w innych ulicach miasta.

Prowadzenie inwentaryzacji emitorów promieniowania niejonizującego

Budowa nowych źródeł promieniowania odbywa się na podstawie pozwoleń na budowę, w przypadku instalacji źródeł na istniejących już obiektach przedsięwzięcie wymaga zgłoszenia. Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach posiada, więc wiedzę na temat zainstalowanych na terenie miasta źródeł promieniowania niejonizującego (instalacje radiokomunikacyjne).

W 2008 r. funkcjonowało 11 źródeł, w latach 2009-2010 powstało kolejnych 6.

Zadania realizacyjne celu: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz sprawne usuwanie ich skutków

Opracowanie programu informowania społeczeństwa o nadzwyczajnych zagrożeniach środowiska i edukacji w tym zakresie

Sposób informowania społeczeństwa o nadzwyczajnych zagrożeniach określono w planie reagowania kryzysowego opracowanym w 2008 r. oraz aneksie do tego dokumentu opracowanym w 2010 r.

Zadania realizacyjne celu: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawa komunikacji społecznej w zakresie ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych

Wspieranie szkoleń zawodowych w zakresie prawa, zarządzania, technik ochrony środowiska, planowania przestrzennego, źródeł finansowania ochrony środowiska

Przychodzące do Urzędu Miejskiego informacje/zaproszenia przekazywane są do wiadomości potencjalnie zainteresowanych szkoleniem. Pracownicy samorządowi również, w miarę potrzeb z nich korzystają.

Wspomaganie prowadzenia edukacji ekologicznej przez instytucje oświatowe, ośrodki kształcenia, organizacje pozarządowe i grupy obywatelskie

Zadanie realizowane jest poprzez dofinansowywanie przez Miasto działań wnioskowanych do Prezydenta Miasta. W 2009 r. Miasto dofinansowało 5 wniosków z zakresu edukacji ekologicznej realizowanych przez suwalskie placówki oświatowe, w 2010 roku dofinansowało również 5 wniosków.

W praktyce każdy zgłaszany przez przedszkola i szkoły projekt o wartości edukacyjnej, może liczyć na wsparcie finansowe.

Miasto rezerwuje również środki na wsparcie projektów jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych. W 2009 r. istniała możliwość uzyskania wsparcia ze środków miejskiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej a w 2010 r., po likwidacji funduszu w ramach otwartego konkursu ofert dla instytucji pożytku publicznego.

Zarówno w 2009 r., jak i w 2010 r. do Prezydenta Miasta nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie czy oferta realizacji zadania z zakresu edukacji ekologicznej, od jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych

Wspieranie szkolnych kół zainteresowań i konkursów ekologicznych

W 2009 r. Przedszkole nr 3 w Suwałkach na zadanie pn.: „Śladami ekologii” otrzymało dotację w wysokości 2.000 zł. Zespół Szkół nr 8 (SP nr 2) otrzymał 1.050 zł na zadanie pn. „Poznanie i Ochrona środowiska leśnego, bagiennego, rzeczno-jeziornego naszego regionu”. Szkoła Podstawowa nr 7 otrzymała dofinansowanie w wysokości 1.195 zł na realizację konkursów ekologicznych. Zespół Szkół nr 10 Gimnazjum nr 7 na realizację zadania „Dobre rady na odpady” otrzymał 800 zł. Szkoła Podstawowa nr 6 otrzymała dofinansowanie w wysokości 850 zł na Ekospotkania pn.: „Zostawcie nam czysty kawałek świata”- 850 zł.

W 2010 r. Zespół Szkół Nr 1 otrzymał dotację w wysokości 2480 zł na zorganizowanie seminarium naukowego „Tajemnice wody”. Zespół Szkół Nr 10 Gimnazjum Nr 7 w terminie kwiecień – czerwiec 2010 r. przeprowadził konkursy szkolne "Ekologia" - szkolny oraz międzyszkolny konkurs w kategorii: "Prace praktyczne z odpadów" oraz prezentację multimedialną "Rady na odpady". Na organizację ww. konkursu ZS Nr 10 (Gimnazjum Nr 7) otrzymał dofinansowanie w kwocie 800 zł. Szkoła Podstawowa Nr 6 otrzymała dotację w wysokości 2000 zł na organizację VIII edycji Ekospotkania z cyklu „Zostawcie nam czysty kawałek świata”. Przedszkole Nr 3 na organizację projektu „W parze z ekologią” otrzymało dofinansowanie 1820 zł, natomiast Zespół Szkół Nr 6 otrzymał dofinansowanie w kwocie 500 zł na organizację obchodów Dnia Ziemi.

Utworzenie i stała aktualizacja miejskiego internetowego systemu informacji o edukacji ekologicznej

W grudniu 2009 r. wykonana została strona internetowa dotycząca edukacji ekologicznej, na której na bieżąco zamieszczane są informacje z zakresu działań ekologicznych podejmowanych, jak również współfinansowanych przez Miasto. Adres strony: www.ee.um.suwalki.pl

Prowadzenie działalności wydawniczej, produkcji filmów i wydawnictw propagujących walory przyrodniczo-kulturowe miasta oraz model trwałego i zrównoważonego rozwoju

W omawianym okresie wydano opracowanie „Suwałki – miasto i ludzie”

Urząd Miejski posiada 3 krótkie filmy edukacyjne o tematyce ekologicznej, które od maja 2011 r. są emitowane w pojazdach komunikacji miejskiej. W ramach realizowanego aktualnie projektu rekultywacji składowiska odpadów przy ul. Staniszewskiego wykonany zostanie film edukacyjny, który będzie również wykorzystywany w działaniach z zakresu edukacji ekologicznej.

Organizowanie akcji informacyjno-edukacyjnych, wspieranie imprez prośrodowiskowych

Miasto corocznie organizuje imprezy edukacyjne takie jak: „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie Świata” czy „Dzień bez samochodu”, w których liczny udział biorą dzieci i młodzież z suwalskich szkół. W 2009 r. i w 2010 r. odbyły się również kolejne edycje Konkursu selektywnej zbiórki surowców wtórnych oraz zużytych baterii organizowane przez Miasto. Do udziału w konkursie w 2009 r. zgłosiło się 10 szkół, a w 2010 r. 11 szkół. Podczas trwania konkursu uczniowie zebrali ogółem: 30 500 kg odpadów typu makulatura, butelki typu PET oraz baterii w 2009 r. oraz 35 500 kg w 2010 r.

Dodatkowo w ramach edukacji ekologicznej prowadzonej przez Miasto w 2010 r. w 7 suwalskich szkołach podstawowych zostało wystawione przedstawienie teatralne skierowane do uczniów klas I i II. Przedstawienie pt.: „Wagary z ekologii” dotyczyło kwestii prawidłowego postępowania z odpadami.

3.2 Zadania inwestycyjne

Zadania realizacyjne celu: Ochrona przyrody oraz podnoszenie walorów krajobrazowych miasta

Wzbogacanie i powiększanie terenów zieleni miejskiej

W 2009 r. wykonano trawniki dywanowe na nowo utworzonym zieleńcu zlokalizowanym u zbiegu ulic Daszyńskiego i Franciszkańskiej. Poddano renowacji trawniki na terenach zieleni miejskiej na powierzchni 8 509 m² (skwer przy SP nr 7, bulwar nad rzeką Czarna Hańcza, trawniki w pasach drogowych ulic: Wojska Polskiego, Bydgoskiej, Waryńskiego, Gałaja, A., Wierusza-Kowalskiego, Szpitalnej, Przytorowej, Słonecznej, Kościuszki). W okresie jesiennym przeprowadzono nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów w ilościach wynoszących odpowiednio 463 szt. i 3 226 sztuk.

W 2010 r. zostały założone zieleńce w pasach drogowych nowo budowanych ulic: Reja, Tysiąclecia Litwy i Armii Krajowej o łącznej powierzchni 39 068 m².

Ponadto w wymienionych ulicach zostało nasadzonych łącznie 817 szt. drzew i 8 995 sztuk krzewów. Na terenach zieleni miejskiej w 2010 r. przeprowadzona została renowacja trawników na powierzchni 1250 m² oraz zostały przeprowadzone nasadzenia uzupełniające drzew w ilości 231 szt. i krzewów w ilości 2 555 sztuk.

Zagospodarowanie przyrodnicze i rekreacyjne terenów wokół zbiorników wodnych i wzdłuż rzeki Czarna Hańcza

Istniejące plany zagospodarowania terenów wokół zbiornika poeksploatacyjnego Sobolewo oraz terenów wzdłuż rzeki Czarna Hańcza nie były w omawianym okresie wdrażane. Trwają poszukiwania źródeł finansowania.

Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych

W 2009 r. wybudowano 0,69 km ścieżki rowerowej przy ul. A. Wierusza-Kowalskiego, w 2010 r. - 4,68 km, przy ulicach: Utrata, Reja, Tysiąclecia Litwy, Dwernickiego, Armii Krajowej i Jana Pawła II. Aktualna długość sieci ścieżek rowerowych w mieście wynosi 35,22 km.

Ponadto w 2010 r. został złożony wniosek pn.: "Rozwój turystycznej infrastruktury rowerowej w litewsko-rosyjskim rejonie przygranicznym", w ramach którego planowane jest wykonanie 3,13 km ścieżki rowerowej w kierunku Płociczna.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych, racjonalne użytkowanie kopalin, gleb i powierzchni ziemi

Modernizacja technologii uzdatniania wody do picia

Stacja uzdatniania wody zbudowana została w 2005 r. w ramach projektu „Poprawa jakości wody w Suwałkach”. Technologia jest nowoczesna i nie ma obecnie potrzeby jej modernizacji.

Rozbudowa sieci wodociągowej oraz budowa systemu monitoringu wodociągów

Zadanie realizowane jest na bieżąco. W 2009 r. długość rozdzielczej sieci wodociągowej wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,9 km, a w roku 2010 o 4,6 km. Obecnie długość sieci wodociągowej wynosi 138,8 km, a przyłączy wodociągowych 68,9 km.

W latach 2009-2010 wybudowano system monitoringu sieci wodociągowej. System ten gromadzi dane eksploatacyjne na podstawie których możliwe jest stworzenie racjonalnej gospodarki eksploatacyjnej.

Rekultywacja składowiska odpadów przy ul. Staniszewskiego

Prezydent Miasta opracował i złożył wniosek o dofinansowanie ze środków RPOWP na lata 2007-2013 projektu „Rekultywacja składowiska miejskiego przy ul. Staniszewskiego w Suwałkach”. W 2010 r. podpisana została umowa na realizację tego zadania w latach 2010-2013 przy wsparciu środkami unijnymi w wysokości 85%. W trakcie opracowywania niniejszego raportu wyłoniono Wykonawców, którzy będą realizowali zadanie. Planowany termin zakończenia zadania: 31.12.2013 r.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona zasobów wód powierzchniowych, poprawa ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej

Zadanie to realizowane jest na bieżąco. W 2009 r. wybudowano 1,0 km sieci kanalizacyjnej oraz 1,1 km w roku 2010. W roku 2009 wykonano 185 szt. przyłączy kanalizacyjnych oraz 75 szt. w 2010 r. Na koniec 2010 r. długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 93,9 km, długość przyłączy kanalizacyjnych 32,2 km.

Remonty sieci kanalizacyjnej

W latach 2009-2010 wyremontowano 1,1 km sieci.

Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej wraz z wyposażeniem wylotów w separatory substancji ropopochodnych

W 2009 r. wybudowano 969 m kanalizacji deszczowej i 1 separator substancji ropopochodnych – przy moście na ul. Bakalarzewskiej. W 2010 r. wybudowano 3 801, 5 m sieci i również 1 separator – w sąsiedztwie Aquaparku. Łączna długość kanalizacji deszczowej wynosi obecnie 93 km, a 12 z 28 wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki wyposażonych jest w separatory.

Prowadzenie rekultywacji dna i brzegów rzeki Czarnej Hańczy

Opracowano dokumentację techniczną zadania pn. „Gruntowna konserwacja koryta rzeki Czarna Hańcza”. W 2009r. wykonano pierwszy etap zadania - na odcinku od mostu przy ul. Sikorskiego do mostu przy ul. Bakalarzewskiej. Na realizację pozostałej części zadania – odcinek od mostu przy ul. Bakalarzewskiej do mostu przy ul. Utrata poszukiwane są zewnętrzne źródła finansowania. Próba uzyskania dofinansowania projektu we współpracy z partnerem białoruskim nie powiodła się. Planuje się złożenie

w bieżącym roku wniosku o dofinansowanie zadania ze środków Programu Polska- Rosja – Litwa lub Polska – Białoruś – Ukraina.

Zadania realizacyjne celu: Poprawa stanu czystości terenów i zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi

Budowa instalacji do termicznego przekształcania osadów w oczyszczalni ścieków PWiK w Suwałkach Sp. z o.o.

PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. planował budowę spalarni osadów ściekowych w ramach przygotowywanego do złożenia w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko projektu "Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozwój Infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Suwałkach". Wytyczne regulujące wykorzystanie środków pomocowych w ramach tego programu zmusiły Spółkę do zmiany planów. Zrezygnowano z budowy spalarni na rzecz suszarni osadów, które następnie będą dostarczane do instalacji współspalających osady. W maju 2011 r. wybrany został wykonawca projektu Przedsiębiorstwo EKOLOBUD S.A z siedzibą w Suwałkach przy ul. Przytorowej 9, które zaoferowało wykonanie zadania za kwotę 24.313.287,00 zł. Termin zakończenia projektu: 31.12.2013 r.

Modernizacja instalacji pomocniczej Zakładu Zagospodarowania Odpadów

Aktualny wojewódzki plan gospodarki odpadami spowodował zmianę planów w stosunku do suwalskiego Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych. Instalacja ta, jako część ZZO Suwałki-Sokółka obsługuje jedynie miasto Suwałki i gminę Suwałki. Na potrzeby gospodarki odpadami Suwałk jest to instalacja na razie wystarczająca, dlatego w latach 2009-2010 nie prowadzono w ZUOK inwestycji. Dalsze działania uzależnione są od zmiany przepisów, sytuacji ZZO w Sokółce i ustaleń wojewódzkiego planu gospodarki odpadami po jego aktualizacji.

Likwidacja dzikich wysypisk

W latach 2009-2010 zlikwidowano 7 niewielkich dzikich wysypisk.

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

W poprzednich latach wszystkie miejsca zbierania odpadów komunalnych w zabudowie wielomieszkaniowej wyposażone zostały w pojemniki do selektywnej zbiórki. Regulamin utrzymania czystości i porządku w mieście zobowiązał zarówno podmioty wywożące odpady, jak i właściciele nieruchomości jednorodzinnych do selekcji odpadów z wykorzystaniem specjalnych worków. Wobec niezadowalającego postępu selektywnej zbiórki od 2010 r. Miasto wyposaża podmioty świadczące usługi w zakresie wywozu

odpadów komunalnych w worki do selektywnej zbiórki odpadów, które następnie nieodpłatnie wydawane są mieszkańcom zabudowy jednorodzinnej.

Uchwalenie niezbędnych ram prawa miejscowego oraz zapewnienie mieszkańcom technicznych możliwości selekcji odpadów nie zapewnia osiągnięcia ustalonych limitów odzysku surowców wtórnych. Podstawowym narzędziem zwiększenia ilości segregowanych odpadów jest edukacja ekologiczna – omówiona w dalszej części opracowania.

W 2009 i 2010 r. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, do którego trafiają odpady komunalne z terenu miasta, pozyskał ponad 794 ton surowców wtórnych w 2009 r. i 787 ton w 2010 r.

Zadania realizacyjne celu: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Opracowanie koncepcji przebudowy Ciepłowni Centrum i dokonanie analizy systemu ciepłowniczego

Po analizie zasadności modernizacji Ciepłowni Centrum PEC w Suwałkach Sp. z o.o. podjęła decyzję o likwidacji ciepłowni w centrum miasta. Likwidowana moc cieplna zostanie odtworzona w Ciepłowni Głównej. Likwidacja nastąpi w przeciągu najbliższych 3 lat.

W omawianym okresie opracowano analizę pracy sieci ciepłej za okres 01.07.2009 do 30.06.2010 r. Z analizy nie wynika potrzeba zasadniczych zmian w instalacjach.

Modernizacja sieci ciepłych, likwidacja grupowych węzłów ciepłych

W 2009 r. zmodernizowano 540 mb sieci, a w 2010 r. 1080 mb sieci.

W okresie tym zlikwidowano 8 grupowych węzłów ciepłych.

Budowa sieci ciepłych i przyłączy do obiektów nowych oraz których kotłownie zlikwidowano, znajdujących się w sąsiedztwie miejskiej sieci ciepłowniczej

W 2009 r. wybudowano 3 990 mb nowych odcinków sieci ciepłej, a w 2010 r. 4 570 mb. Dokonano 27 przyłączy budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej w 2009 r. i 43 przyłączy w 2010 r. o łącznej mocy zamówionej 1, 85 MW.

Na koniec 2010 r. całkowita długość sieci ciepłej wynosiła 73,18 km, korzystało z niej około 43 000 osób.

Modernizacja taboru miejskiej komunikacji zbiorowej

W ramach projektu „Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego miasta i gminy Suwałki” w 2009 r. zakupiono 12 nowych autobusów niskopodłogowych Irisbus, wyposażonych w siniki spełniające normę EURO 5, a w 2010 r. zakupiono 15 nowych

autobusów niskopodłogowych Mercedes, również spełniających normę Euro 5. Dodatkowo zainstalowano elektroniczny system zarządzania komunikacją miejską, który poza nowymi pojazdami objął również dotychczas używane 5 autobusów, które zostały wyposażone w niezbędne elektroniczne urządzenia zewnętrzne systemu. W wyniku przeprowadzonej wymiany średni wiek autobusów w Suwałkach wynosi 3,7 lat. Zapewnieniu sprawnego funkcjonowania komunikacji miejskiej służy również zakup pojazdu wsparcia logistycznego oraz pojazdu pomocy technicznej.

Modernizacja oświetlenia ulicznego

Oświetlenie uliczne zostało zmodernizowane, tj wymieniono oprawy na energooszczędne w latach 2000-2004. W omawianym okresie analizowano możliwość wymiany obecnych lamp sodowych na LED. Uznano jednak, że należy poczekać z takim działaniem na spadek cen tych opraw, co pozwoli na osiągnięcie korzyści ekonomicznych z tej wymiany.

W latach 2009-2010 wykonano również nowe oświetlenie uliczne przy ul. Traktorzystów, Chrobrego, Warneńczyka, Buczyńskiego, Reja, Chopina, Suzina, Legnickiej, Staniszewskiego i Armii Krajowej.

Termomodernizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych

W 2009 r. wykonano prace termomodernizacyjne polegające na docieplaniu ścian zewnętrznych oraz wymiany stolarki okiennej w budynkach: Kościuszki 91A, Kościuszki 91B, Skłodowskiej 8, Ogrodowej 53.

W 2010 r. pracami termomodernizacyjnymi objęte zostały budynki Osiedle II bl.7, Skłodowskiej 4 oraz Suzina 3.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

W 2009 rozpoczęto, a w 2010 r. zakończono termomodernizację budynków Zespołu Szkół nr 4 i 6 oraz rozpoczęto termomodernizację budynków ZS nr 8 i 10. W 2009 r. przeprowadzono również termomodernizację przychodni lekarskiej przy ul. Waryńskiego.

Hermetyzacja obiektów oczyszczalni ścieków

Zadanie stanowi element składowy wzmiankowanego wcześniej projektu "Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Suwałkach". Termin zakończenia projektu: 31.12.2013 r. Aktualnie dokonano wyboru wykonawcy. Zadanie zrealizuje firma LAMINOPOL Sp. z o. o. z siedzibą w Słupsku ul. Szczecińska 58b, za cenę 5.946.066,00 zł.

Ograniczenie wtórnej emisji pyłu powodowanej przez motoryzację poprzez poprawę stanu dróg

W 2009 r. przeprowadzono prace polegające na budowie nowych oraz przebudowie istniejących dróg. Wykonano jezdnie z betonu asfaltowego lub jezdnie z mieszanki mineralno-bitumicznej na następujących ulicach:

- ul. Konarskiego, na odcinku od ul. Łanowej do ul. Staszica,
- ul. Piastowska od ul. Łanowej do ul. Staszica,
- ul. A. Wierusza-Kowalskiego,
- ul. Sobieskiego od ul. Jagiełły do ul. Chrobrego,
- ul. Wazów od ul. Sobieskiego,
- ul. Chrobrego od skrzyżowania z ul. Sobieskiego,
- ul. Królowej Jadwigi odcinek od ul. Chrobrego do ul. Warneńczyka,
- ul. Stefana Buczyńskiego wraz z rondem w ul. Jana Pawła II,
- ul. Lotnicza odcinek od ul. Powstańców Wielkopolskich do przejazdu kolejowego,
- ul. Wojska Polskiego, skrzyżowanie ul. W. Polskiego z ul. Sportową.

Rozpoczęto przebudowę ul. Reja oraz wybudowano parkingi przy ul. Grunwaldzkiej na wysokości cmentarza parafialnego. Ponadto 2009 r. wykonano nakładki asfaltowe na ul. Lipowej, Wiejskiej, Jasnej, Górnej, Żniwnej oraz drogi prowadzącej do wsi Sobolewo.

W 2010 r. przeprowadzono prace na następujących drogach:

- ul. Armii Krajowej na odcinku od ul. Reja do ul. Pułaskiego,
- ul. Jana Pawła II,
- ul. Staniszewskiego, od ul. Utrata do skrzyżowania z drogą na Sobolewo,
- skrzyżowanie od ul. Utrata z ul. Dwernickiego i ul. Kolejową,
- wybudowano drogi dojazdowe do Aquaparku,

Ponadto dokończono przebudowę ul. Reja rozpoczętą w 2009 r.

W 2010 r. wykonano nakładki asfaltowe ulic: Białostockiej, Przemysłowej, Północnej, Suzina, Kolejowej, Staniszewskiego (w rejonie kopalni Sobolewo), Wojska Polskiego (w rejonie firmy Padma Art.)

Zadania realizacyjne celu: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawa komunikacji społecznej w zakresie ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych

Budowa ścieżek edukacji przyrodniczo-kulturowej na terenie miasta

Opracowana w 2010 r. „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych miasta Suwałk” wskazuje obszary na terenie miasta posiadające duże, potencjalne walory edukacyjne, mogące stanowić miejsca atrakcyjnych, terenowych lekcji przyrodniczych. W oparciu o powyższe opracowanie zostaną podjęte decyzje odnośnie realizacji tego zadania.

4. Zadania koordynowane

Realizacja tych zadań ma istotny wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych miasta. Ich prowadzenie należy jednak do osób fizycznych, podmiotów gospodarczych i organów administracji rządowej. Finansowanie tych zadań nie leży w kompetencji samorządu Miasta, dlatego też w Programie nie przewidywano konkretnych działań Miasta w ramach ww. zadań. Jedynie w przypadku zadania - Opracowanie lokalnej listy gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem oraz programu ochrony tych gatunków Miasto zostało wymienione, jako podmiot uczestniczący w realizacji. W 2010 r. opracowana została na zlecenie Urzędu Miejskiego w Suwałkach „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych miasta Suwałki”, w której znajduje się lista gatunków kręgowców rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Poniżej wymieniono zadania koordynowane:

- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z opracowanymi operatami urządzeniowymi lasów,
- zalesianie gruntów o znaczeniu marginalnym dla produkcji rolniczej,
- eliminacja gatunków zagrażających drzewostanom i rodzimej florze, w tym obcych, ekspansywnych gatunków roślin,
- modernizacja spalarni odpadów medycznych,
- zmniejszenie wodochłonności produkcji przemysłowej,
- rekultywacja i zagospodarowanie zdegradowanych terenów po wydobyciu żwiru,
- opracowanie programów (operatów) użytkowania zbiorników wodnych i wspieranie działań sprzyjających poprawie jakości wód tych zbiorników,
- zmniejszanie energochłonności produkcji,
- ograniczanie emisji odorów z zakładów przemysłowych, ferm i oczyszczalni ścieków,
- budowa i modernizacja instalacji oczyszczających gazy odlotowe wprowadzane do atmosfery, a w szczególności skutecznie usuwających pył o średnicy poniżej 10 µm,

- budowę obwodnicy terenów zabudowanych,
- kontrolę przestrzegania przepisów prawnych odnoszących się do przeciwdziałania poważnym zagrożeniom środowiska,
- opracowanie programu technicznego wzmocnienia systemu ratowniczo-gaśniczego,
- modernizacja i stała poprawa wyposażenia jednostek ratowniczo-gaśniczych w środki ratownictwa ekologicznego,
- rozpoznawanie i monitorowanie stanu środowiska oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń,
- uzupełnianie i poprawa wyposażenia służb monitoringu środowiska,
- wspieranie działalności podmiotów prowadzących badania naukowe nad stanem przyrody i środowiska Suwałk.

5. Analiza przyjętych wskaźników realizacji programu

W „Programie ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015” wyznaczono wskaźniki ułatwiające ocenę realizacji ustalonych w programie celów.

Niniejsza część raportu przedstawia informację o kształtowaniu się wyznaczonych wskaźników w latach 2009-2010 .

1. liczba nowych i zaktualizowanych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów o charakterze strategicznym

Na terenie miasta Suwałki, zgodnie ze stanem na grudzień 2010 roku, obowiązywały 42 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o ogólnej powierzchni ok. 1 462, 47 ha, co stanowi ok. 22, 33% powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

W trakcie opracowania, w grudniu 2010 r. było kolejnych 15 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (w tym 2 zmiany planów), obejmujących ok. 1 445,38 ha, co stanowi kolejne 22,07 % powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

W 2009 r. uchwalono 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w 2010 roku 6.

Tereny zurbanizowane stanowią ok. 23% ogólnej powierzchni miasta, tj. ok. 1500 ha. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają ok. 42,61% powierzchni terenów zurbanizowanych.

2. liczba nowych obiektów i obszarów chronionej przyrody

W latach 2009-2010 r. nie objęto ochroną żadnych obiektów i obszarów. Wykonany został dokument pn.: „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych miasta Suwałki”, w którym przedstawiono propozycje objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego 2 obszarów z terenu miasta Suwałk. Są to tereny przy ul. Sianożęć i Szwajcaria.

3. powierzchnia wzbogaconych i powiększonych terenów zieleni miejskiej

W 2009 r. poddano renowacji trawniki na terenach zieleni miejskiej o powierzchni 8 509 m² oraz nasadzono 463 sztuk drzew i 3 226 sztuk krzewów.

W 2010 r. zostały założone zieleńce w pasach drogowych nowo budowanych ulic o łącznej powierzchni 39 068 m². Nasadzono łącznie 817 szt. drzew i 8 995 sztuk krzewów oraz w ramach nasadzeń uzupełniających: 231 drzew i 2 555 krzewów.

W 2010 r. przeprowadzona została renowacja trawników na powierzchni 1250 m².

4. powierzchnia gruntów zalesionych

Zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów powierzchnia gruntów zalesionych na terenie miasta w latach 2009-2010 nie uległa zmianie.

5. długość ścieżek rowerowych

W 2009 – 2010 r. wybudowano 4,68 km ścieżek rowerowych. Obecnie całkowita długość ścieżek rowerowych w Suwałkach wynosi 35,22 km.

6. długość zrehabilitowanego odcinka koryta Czarnej Hańczy

W 2009 r. zrealizowano zadanie pn. „Gruntowna konserwacja koryta rzeki Czarna Hańcza na odcinku od mostu przy ul. Sikorskiego do mostu przy ul. Bakalarzewskiej o długości 850 m. Do zakończenia zadania pozostaje wykonanie 1 940 m koryta rzeki.

7. długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, liczba nowych przyłączy

	Stan na koniec 2008 r.	Wykonane w 2009 - 2010 r.
Przyłącza wodociągowe (szt)	5 039	189
Sieć wodociągowa (km)	131,3	7,5
Przyłącza kanalizacyjne (szt)	4 076	260
Sieć kanalizacyjna (km)	91,8	2,1

8. długość wyremontowanych odcinków sieci kanalizacyjnej

W 2009 r. wyremontowano 400 m sieci kanalizacyjnej, a w roku 2010 – 700 m (łącznie długość sieci 121,9 km).

9. powierzchnia obszarów zrehabilitowanych

Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji na początek roku 2009 r. wynosiła 92,05 ha. W 2009 r. nie przeprowadzono prac rekultywacyjnych. W 2010 r. przeprowadzono rekultywację na obszarze 0,52 ha gruntów należących do PPH IMBUD Ryszarda Górala. Na koniec 2010 r. pozostało do rekultywacji 91,53 ha.

10. liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk

W latach 2009-2010 r. zlikwidowano 7 niewielkich dzikich wysypisk.

11. długość nowych odcinków sieci ciepłej

W latach 2009-2010 PEC w Suwałkach Sp. z o. o. wykonał 8 560 m sieci ciepłej. Długość sieci ciepłej na koniec 2010 r. wynosiła 73 180 m.

12. długość zmodernizowanych odcinków sieci ciepłych, liczba zlikwidowanych grupowych węzłów ciepłych

W latach 2009-2010 PEC w Suwałkach Sp. z o. o. zmodernizował 1 620 m sieci ciepłej oraz zlikwidował 8 grupowych węzłów ciepłych.

13. liczba zainstalowanych separatorów substancji ropopochodnych na wylotach kanalizacji deszczowej

W latach 2009-2010 wykonano 2 separatory substancji ropopochodnych. Obecnie 12 z 28 wylotów kanalizacji deszczowej wyposażonych jest w separatory substancji ropopochodnych. Należy jednak dodać, że wyloty wyposażone w separatory odprowadzają większość wód opadowych z systemu drogowego miasta.

14. liczba i kubatura budynków, w których przeprowadzono prace termomodernizacyjne

W 2010 r. dokończono rozpoczętą w 2009 r. termomodernizację Zespołu Szkół nr 4 oraz Zespołu Szkół nr 6 w Suwałkach, o łącznej pow. 11 986 m². Rozpoczęto termomodernizację Zespołu Szkół nr 8 w Suwałkach (wymiana stolarki okiennej oraz termomodernizacja pokrycia dachowego) oraz Zespołu Szkół nr 10 (termomodernizacja pokrycia dachowego, wymiana stolarki okiennej). Łączna powierzchnia termomodernizowanych obiektów ZS 8 i 10 wynosi 24 318 m². Łączna kubatura termomodernizowanych budynków wynosi 168 050 m³. Dodatkowo w 2009 r. przeprowadzono termomodernizację obiektu przychodni lekarskiej na ul. Waryńskiego o kubaturze 7.843 m³.

W 2009 r. wykonano prace termomodernizacyjne na 4 budynkach gminnego zasobu mieszkaniowego: Kościuszki 91A, Kościuszki 91B, Skłodowskiej 8 i Ogrodowa 53 – łączna kubatura 46 535 m³. W 2010 r. pracami termomodernizacyjnymi objęto 3 budynki: Osiedle II bl 7, Skłodowskiej 4 i Suzina 3, o łącznej kubaturze 19 278 m³.

15. liczba wydawnictw, filmów, stron internetowych itp. poświęconych zagadnieniom środowiska miasta i jego ochrony

W grudniu 2009 r. wykonana została strona internetowa dotycząca edukacji ekologicznej, na której na bieżąco zamieszczane są informacje z zakresu działań ekologicznych podejmowanych, jak również współfinansowanych przez Miasto.

16. liczba zorganizowanych akcji i imprez pro-środowiskowych

W latach 2009-2010 Miasto organizowało cykliczne imprezy/akcje edukacyjne: Dzień Ziemi, Dzień bez Samochodu, Sprzątanie Świata, międzyszkolny konkurs selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych. Ponadto w 9 suwalskich szkołach wystawiono przedstawienie teatralne o tematyce ekologicznej oraz dofinansowano konkursy ekologiczne przeprowadzone przez Szkołę Podstawową nr 6, Przedszkole nr 3, Szkołę Podstawową nr 11, Szkołę Podstawową nr 7, Gimnazjum nr 1.

16. liczba szkoleń dotyczących prawa, zarządzania, technik ochrony środowiska, planowania przestrzennego i źródeł finansowania ochrony środowiska

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Suwałkach w latach 2009-2010 brali udział w 3 takich szkoleniach.

17. liczba opracowań naukowych i raportów dotyczących stanu środowiska i przyrody Suwałk

W 2010 r. wykonano „Analizę i ocenę zasobów przyrodniczych miasta Suwałki”.

6. Podsumowanie

Opracowany i przyjęty przez Radę Miejską w Suwałkach program ochrony środowiska zapewnia utrzymanie właściwego stanu środowiska w mieście poprzez minimalizowanie negatywnego wpływu funkcjonowania tak dużego skupiska ludzi na niewielkim terenie. Wypełnienie tej funkcji przez ww. dokument uzależnione jest od prawidłowej realizacji wyznaczonych w programie działań, zarówno o charakterze inwestycyjnym, jak i organizacyjnym.

Niniejszy raport wskazuje na prowadzenie wyznaczonych w programie działań. Większość zadań, w zależności od ich charakteru została zrealizowana lub jest na bieżąco realizowana.

Podsumowując działania w zakresie ochrony środowiska miasta stwierdzić należy, że traktowane są one z należytą wagą, a proces ich wdrażania nie wskazuje istotnych zagrożeń realizacji ustalonych celów.

RAPORT

**Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA SUWAŁKI NA LATA 2008 – 2011
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2012-2015**

ZA LATA 2009-2010

Suwałki, czerwiec 2011

SPIS TREŚCI

1.	Podstawa prawna przygotowania raportu	3
2.	Program Ochrony Środowiska Miasta Suwałk na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015	4
3.	Stan wykonania wyznaczonych w programie zadań własnych Miasta	5
3.1.	<i>Zadania o charakterze organizacyjno-prawnym</i>	5
3.2.	<i>Zadania inwestycyjne</i>	14
4.	Zadania koordynowane	21
5.	Analiza przyjętych wskaźników realizacji programu	22
6.	Podsumowanie	25

1. Podstawa prawna przygotowania raportu z wykonania programu ochrony środowiska Miasta Suwałki

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) organ wykonawczy gminy/powiatu, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza gminny/powiatowy program ochrony środowiska, uchwalany następnie przez organ stanowiący gminy/powiatu..

Realizując powyższy obowiązek Prezydent Miasta Suwałk opracował „*Program ochrony środowiska dla miasta Suwałk na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015*” przyjęty Uchwałą nr XXIV/227/08 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maja 2008 r.

Zgodnie z art.18 ust. 2 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy/powiatu co 2 lata, w celu umożliwienia weryfikacji i aktualizacji programu, przedstawia raport z realizacji gminnego/powiatowego programu ochrony środowiska.

Dla prawidłowego wdrażania przyjętej polityki ochrony środowiska niezbędne jest monitorowanie zmian zachodzących w mieście poprzez okresową ocenę stopnia realizacji programu ochrony środowiska w odniesieniu do założonych działań i celów, ustalenie ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami a ich wykonaniem.

Niniejszy raport przedstawia stan realizacji *Programu ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015* za okres 2009-2010.

Zaznaczyć należy, że ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji programu.

Niniejsze opracowanie zawiera opis stanu realizacji zadań określonych w programie oraz analizę wskaźników monitorowania realizacji, wyznaczonych w tym dokumencie, celów.

2. Program ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015

W Programie po przedstawieniu stanu poszczególnych elementów środowiska oraz zagrożeń dla nich opisano infrastrukturę ochrony środowiska w mieście. Dokonano analizę SWOT i na tej podstawie zdefiniowano misję, cele oraz działania realizacyjne.

W Programie przyjęto długoterminowe cele, które osiągnane będą poprzez działania o charakterze inwestycyjnym i organizacyjno-prawnym. Zmierzają one do eliminacji lub zmniejszenia natężenia oddziaływania czynników zagrażających zasobom i jakości środowiska naturalnego a co za tym idzie negatywnie oddziałujących na warunki życia mieszkańców. Cele te obejmują:

- ochronę przyrody oraz podnoszenie walorów krajobrazowych miasta,
- ochronę zasobów i jakości wód podziemnych, racjonalne użytkowanie kopalin, gleb i powierzchni ziemi,
- ochronę zasobów wód powierzchniowych, poprawę ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu,
- poprawę stanu czystości terenów i zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi,
- poprawę jakości powietrza atmosferycznego,
- zmniejszenie dyskomfortu pracy i zamieszkiwania,
- ograniczanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz sprawne usuwanie ich skutków,
- wzrost wiedzy o stanie środowiska naturalnego, jego zagrożeniach oraz sposobach przeciwdziałania zagrożeniom,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawę komunikacji społecznej w zakresie ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych.

Poszczególnym celom przypisano działania możliwe do podjęcia w celu ich osiągnięcia. Spośród tych działań wyznaczono zadania, które powinny być realizowane przez samorząd Suwałk oraz zadania koordynowane czyli takie, które są pożądane ale ich realizacja nie leży w kompetencjach gminnej lub powiatowej jednostki samorządu terytorialnego. Trzecią grupę zadań tworzą działania, które powinny być realizowane przez podmioty gospodarcze, właścicieli terenu, instytucje i organizacje. Inicjatywy w tym zakresie powinny uzyskiwać poparcie władz miasta poprzez pozytywne opiniowanie projektów i zamierzeń (np. zmniejszanie wodochłonności czy energochłonności produkcji).

W niniejszym raporcie omówiona została realizacja w latach 2009-2010 zadań własnych Miasta oraz zadań koordynowanych.

3. Stan wykonania wyznaczonych w programie zadań własnych Miasta

3.1 Zadania o charakterze organizacyjno-prawnym

Zadania ogólne

Opracowywanie i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wykonywanie studiów planistycznych

W 2009 r. uchwalono 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w 2010 r. kolejnych 6. Obecnie aktualne plany pokrywają około 43% powierzchni terenów zurbanizowanych miasta.

W 2009 uchwalono następujące plany:

1. uchwała nr XXXIV/320/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 marca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Armii Krajowej w Suwałkach,
2. uchwała nr XXXVI/339/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maj 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicą Wojska Polskiego, aresztem śledczym, torami kolejowymi i obszarem leśnym w Suwałkach,
3. uchwała nr XLI/337/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk, ograniczonego ulicami: T. Kościuszki, Wigierską, T. Noniewicza oraz rzeką Czarną Hańczą w Suwałkach,
4. uchwała nr XLI/376/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: Bulwarową, Sikorskiego, T.Kościuszki, T. Narutowicza i Podhorskiego w Suwałkach,
5. uchwała nr XLII/376/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicą Reja a ulicą Szpitalną w Suwałkach.

W 2010 uchwalono następujące plany:

1. uchwała nr XLVIII/448/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk, ograniczonego ulicami: T. Kościuszki, Chłodną, T. Noniewicza i . Waryńskiego,
2. uchwała nr XLVIII/447/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Zarzeczce w Suwałkach,
3. uchwała nr XLIX/455/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w kwartale ulic: T. Kościuszki, A. Mickiewicza, W. Gałaja, Kamedulska, Plac Marszałka, J. Piłsudskiego w Suwałkach,
4. uchwała nr XLIX/456/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Reymonta w Suwałkach,
5. uchwała nr XLIX/495/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 października 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w ciągu ulicy L. Waryńskiego na odcinku między ulicami T. Kościuszki i T. Noniewicza w Suwałkach,
6. uchwała nr XLIX/496/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 października 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: T. Kościuszki, Chłodną i T. Noniewicza, a od strony północnej granicami działek 11507/1, 11507/2, 11515/2 , 11516/2 w Suwałkach

Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta

W 2009 r. podjęta została uchwała Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie całościowej zmiany studium. Do końca czerwca 2011 r. planowane jest przedstawienie projektu studium Miejskiej Komisji Urbanistyczno Architektonicznej. Po zaakceptowaniu projekt studium zostanie przekazany do uzgodnień.

Aktualizacja strategii zrównoważonego rozwoju miasta

Strategia została zaktualizowana i przyjęta uchwałą nr XIX/159/07 z dnia 28.12.2007 r. Dokument obejmuje okres do 2020 r.

Promocja projektów o dużym znaczeniu dla stanu środowiska, w tym budowy obwodnicy miasta, linii kolejowej Rail Baltica oraz gazyfikacji miasta

Budowa obwodnicy miasta leży w kompetencjach administracji rządowej. Zadaniem władz Suwałk jest więc lobbowanie na rzecz jak najszybszego wykonania tej najważniejszej dla miasta inwestycji drogowej. Miasto z jednej strony aktywnie uczestniczy, w ramach swoich kompetencji, w pracach przygotowawczych, a z drugiej stara się wywierać nacisk na decydentów oraz Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad, aby obwodnica była ujęta w planach inwestycyjnych, a prace przygotowawcze posuwały się zgodnie z przyjętymi harmonogramami. W omawianym okresie Rada Miejska w Suwałkach przyjęła stanowisko w powyższej sprawie, prowadzono akcję społeczną wysyłania listów do Premiera, Prezydent Miasta spotykał się wielokrotnie w sprawie obwodnicy z przedstawicielami Ministerstwa Infrastruktury, posłami na Sejm RP oraz przedstawicielami GDDKiA. Aktualnie został wybrany wariant przebiegu drogi i opracowywany jest raport oddziaływania na środowisko.

Z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej, ale także komfortu życia mieszkańców Suwałk i okolic drugą kluczową inwestycją transportową jest modernizacja połączenia kolejowego z krajem oraz przedłużenie go do krajów nadbałtyckich. Od 30 czerwca 2009 r. Prezydent Miasta bierze udział w pracach związanych z planowaną modernizacją linii kolejowej E75 Rail Baltica. W ramach prowadzonych rozmów i uzgodnień Miasto Suwałki wносиło m.in. o:

- o budowę dworca przelotowego na północ od ulicy Sejneńskiej,
- o likwidację dotychczasowego dworca czołowego i przekształcenie dotychczasowych terenów kolejowych u zbiegu ul. Utrata i Kolejowej,
- o przeniesienie spedycji towarowej na Papiernię,
- o korektę przebiegu linii kolejowej w północno-wschodniej części miasta,
- o dwupoziomowe rozwiązanie skrzyżowań linii kolejowej z ulicami Buczka, Wojska Polskiego, Sejneńską i Północną.

Trwające już dwa lata uzgodnienia z podmiotem upoważnionym przez Zarząd PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. były bardzo trudne. Prezydent Miasta w tym czasie, w celu osiągnięcia rozstrzygnięć korzystnych z punktu widzenia Suwałk, interweniował w Zarządzie PKP S.A. oraz Ministerstwie Infrastruktury. Aktualnie została uzgodniona treść porozumienia w sprawie przebiegu Rail Baltica przez teren miasta.

Miasto Suwałki w poprzednich latach podejmowało, z udziałem innych zainteresowanych samorządów, działania w celu zorganizowania inwestycji polegającej na dostarczeniu gazu ziemnego do naszej części województwa. Skala przedsięwzięcia

i brak źródeł finansowania w tamtym okresie uniemożliwiły zakończenie tych działań sukcesem. Podnoszenie tego, kluczowego dla regionu problemu infrastrukturalnego pozwalało jednak dotrzeć do świadomości przedsiębiorców z informacją, że jest w naszym regionie popyt, a co za tym idzie możliwość realizacji dochodowego projektu inwestycyjnego. Aktualnie projekt dostarczenia gazu sieciowego do miejscowości wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego oraz północnej podlaskiego realizowany jest przez podmiot prywatny, z udziałem środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Projekt przewiduje zaopatrzenie Suwałk w gaz ziemny do końca października 2014 r.. Równoległe wdrażany jest projekt dystrybucji gazu sieciowego na terenie miasta. Projekt ten, realizowany jest również przez podmiot prywatny.

Udzielanie wsparcia projektom dotyczącym ochrony środowiska, wprowadzania przyjaznych dla środowiska technologii i metod gospodarowania, badań naukowych, monitoringu oraz edukacji ekologicznej

Miasto Suwałki wspiera projekty z zakresu ochrony środowiska realizowane przez miejskie jednostki organizacyjne. W przypadku wystąpienia o zaopiniowanie lub inne niefinansowe wsparcie takiego projektu przez podmiot zewnętrzny Urząd Miejski w Suwałkach udzieliłby takiego wsparcia. W omawianym okresie nie było jednak takich przypadków.

Doskonalenie miejscowego prawa dotyczącego ochrony środowiska

Aktami prawa miejscowego regulującymi kwestie ochrony środowiska są plany zagospodarowania przestrzennego oraz regulamin utrzymania czystości i porządku w mieście.

Plany uchwalane są na bieżąco, z uwzględnianiem aspektów środowiskowych. W ramach procedury planistycznej opracowywane są m.in. prognozy oddziaływania na środowisko.

Regulamin utrzymywania czystości i porządku w mieście reguluje m.in. kwestię gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta. Regulamin zaktualizowano ostatni raz w 2010 r.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona przyrody oraz podnoszenie walorów krajobrazowych miasta

Powołanie nowych obszarów i obiektów chronionej przyrody

Na początku 2009 r. zlecono podmiotowi zewnętrznemu opracowanie inwentaryzacji zasobów przyrodniczych Suwałk. Specyfika opracowania wymagała przeprowadzenia badań terenowych na przestrzeni wszystkich pór roku. W efekcie gotowa inwentaryzacja, w postaci dokumentu pn. „Analiza i ocena obszarów przyrodniczych miasta Suwałki” została przekazana samorządowi w grudniu 2010 r. Analiza ustaleń inwentaryzacji pozwoli na podjęcie decyzji w zakresie potrzeby powołania na terenie miasta nowych obszarów czy obiektów ochrony.

Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów określających sposoby użytkowania zasobów przyrodniczych i krajobrazowych

W opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniane są aspekty przyrodnicze i krajobrazowe obszarów objętych planem. W przypadku terenów wartościowych przyrodniczo ustalane są formy zagospodarowania chroniące walory danego obszaru, z zakazem zabudowy włącznie.

Inwentaryzacja terenów zdegradowanych i egzekwowanie realizacji programów ich rekultywacji

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska starosta jest zobowiązany do prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi. W 2009 r. na zlecenie Prezydenta Miasta wykonano badania gleby na zawartość substancji ropopochodnych oraz metali ciężkich w 12 wytypowanych miejscach na terenie miasta. Wyniki badań nie wykazały przekroczeń standardów jakości gleby.

Doskonalenie kontroli zakazu handlu chronionymi gatunkami roślin i zwierząt

W celu zwiększenia wiedzy Suwałczan na temat handlu i rejestracji zwierząt, Urząd prowadził w 2009 r. akcję plakatową na przedmiotowy temat.

W 2010 r., w oparciu o poradnik dla pracowników starostw powiatowych udoskonalono procedury rejestracji chronionych gatunków zwierząt oraz służące temu celowi formularze wniosków i kart rejestracyjnych.

Prowadzenie nadzoru nad funkcjonowaniem schroniska dla zwierząt.

Miasto Suwałki realizuje swój ustawowy obowiązek zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom poprzez schronisko Pana Bogdana Lauryna na Sianożęciu, z którym zawarto trzyletnią umowę cywilno-prawną. Schronisko gwarantuje dobre warunki dla bezdomnych zwierząt, co potwierdzają zarówno regularne kontrole pracowników Urzędu Miejskiego

i Powiatowego Inspektora Weterynarii, jak i kontrole NIK i Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Suwałkach.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych, racjonalne użytkowanie kopalin, gleb i powierzchni ziemi

Doskonalenie nadzoru nad przestrzeganiem ustaleń zawartych w decyzjach dotyczących stref ochronnych wokół ujęć wody

Działania w strefach monitorują sami zainteresowani, tj. podmioty korzystające z ujęć wód podziemnych. Ponadto władze samorządowe w toku procedur administracyjnych nie dopuszczają do realizacji na terenach stref przedsięwzięć, które mogłyby w negatywny sposób na nie oddziaływać. Wspólnie z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska prowadzona jest kontrola działalności prowadzonej w obszarach stref.

Wykonanie inwentaryzacji oraz opracowanie i wdrożenie programu likwidacji nieczynnych i nienadających się do eksploatacji studni wierconych i kopanych,

W 2010 r. w Urzędzie Miejskim w Suwałkach stworzono bazę studni wierconych i kopanych znajdujących się na terenie Suwałk. W 2011 r. podjęta zostanie próba dotarcia do właścicieli studni i przekonania ich o potrzebie likwidacji studni stanowiących zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych.

Opracowanie i wdrożenie programu oszczędności wody dla celów komunalnych

W okresie 1994- 2010 r. zużycie wody przez gospodarstwa domowe w Suwałkach spadło z 151,9 l/mieszkańca/dobę do 76,9 (49,4%). Wzrost taryf za zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, wynikający z działań inwestycyjnych, dostosowujących gospodarkę wodno-ściekową w Suwałkach do rosnących wymogów ochrony środowiska oraz mieszkańców, skutecznie wpływa na racjonalizację zużycia wody przez gospodarstwa domowe. W tej sytuacji nie ma potrzeby opracowania takiego dokumentu.

Inwentaryzacja obszarów po eksploatacji kruszywa oraz nadzór nad programami ich rekultywacji

Koncesje na wydobycie żwiru na terenie miasta są przez Prezydenta Miasta wydawane bądź opiniowane. Są nieliczne i Prezydent ma wiedzę o wszystkich koncesjach. W ciągu ostatnich 10 lat, Prezydent Miasta Suwałk wydał 1 koncesję na wydobycie kruszywa naturalnego.

W 2010 r. zakończono rekultywację terenu górniczego „Suwałki III” na obszarze 0,52 ha gruntów należących do PPH IMBUD Ryszarda Górala. Pozostałe tereny po wydobywaniu kruszywa rekultywowane są sukcesywnie.

Decyzje administracyjne określające kierunek rekultywacji gruntów egzekwowane są na bieżąco przez wydający je, w imieniu Prezydenta Miasta, Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona zasobów wód powierzchniowych, poprawa ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu

Wspieranie działań dotyczących tworzenia nowych oraz rekultywacji zanikających drobnych zbiorników wodnych

Wykonana w 2010 r. „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych miasta Suwałk” wskazuje na potrzebę rekultywacji jednego zanikającego oczka wodnego na terenie planowanego użytku ekologicznego „Szwajcaria”. Rekultywacja, wg opracowania powinna polegać na jego pogłębieniu i odkrzaczeniu pod nadzorem herpetologa (znawca gadów i płazów), co powinno zapobiec całkowitemu jego zarośnięciu i utracie siedlisk oraz miejsc rozrodu cennych gatunków zwierząt. Zabiegi powinny być powtarzane w razie potrzeby.

Zbiornik znajduje się na terenie prywatnym. W przypadku zwrócenia się właściciela terenu o wsparcie rekultywacji wnioski takie zostaną rozpatrzone z uwzględnieniem ekologicznej wagi przedsięwzięcia.

Zadania realizacyjne celu: Zmniejszenie dyskomfortu pracy i zamieszkania

Wspieranie działań mających na celu ograniczanie hałasu na terenie miasta

Podstawowym działaniem służącym ograniczeniu uciążliwości hałasowej ruchu drogowego na terenie Suwałk jest budowa obwodnicy miasta. Władze miasta dokładają wszelkich starań, aby inwestycja ta została zrealizowana w najszybszym możliwym technicznie i organizacyjnie terminie.

Dodatkowo Miasto stara się powiększać oraz pielęgnować zieleni przyuliczną stanowiącą pewną barierę akustyczną. W 2010 r. w pasach drogowych ulic Reja, Świerkowej i Armii Krajowej nasadzono łącznie 817 sztuk drzew i 8 995 krzewów. Systematycznie uzupełniany i odnawiany jest drzewostan w innych ulicach miasta.

Prowadzenie inwentaryzacji emitorów promieniowania niejonizującego

Budowa nowych źródeł promieniowania odbywa się na podstawie pozwoleń na budowę, w przypadku instalacji źródeł na istniejących już obiektach przedsięwzięcie wymaga zgłoszenia. Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach posiada, więc wiedzę na temat zainstalowanych na terenie miasta źródeł promieniowania niejonizującego (instalacje radiokomunikacyjne).

W 2008 r. funkcjonowało 11 źródeł, w latach 2009-2010 powstało kolejnych 6.

Zadania realizacyjne celu: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz sprawne usuwanie ich skutków

Opracowanie programu informowania społeczeństwa o nadzwyczajnych zagrożeniach środowiska i edukacji w tym zakresie

Sposób informowania społeczeństwa o nadzwyczajnych zagrożeniach określono w planie reagowania kryzysowego opracowanym w 2008 r. oraz aneksie do tego dokumentu opracowanym w 2010 r.

Zadania realizacyjne celu: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawa komunikacji społecznej w zakresie ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych

Wspieranie szkoleń zawodowych w zakresie prawa, zarządzania, technik ochrony środowiska, planowania przestrzennego, źródeł finansowania ochrony środowiska

Przychodzące do Urzędu Miejskiego informacje/zaproszenia przekazywane są do wiadomości potencjalnie zainteresowanych szkoleniem. Pracownicy samorządowi również, w miarę potrzeb z nich korzystają.

Wspomaganie prowadzenia edukacji ekologicznej przez instytucje oświatowe, ośrodki kształcenia, organizacje pozarządowe i grupy obywatelskie

Zadanie realizowane jest poprzez dofinansowywanie przez Miasto działań wnioskowanych do Prezydenta Miasta. W 2009 r. Miasto dofinansowało 5 wniosków z zakresu edukacji ekologicznej realizowanych przez suwalskie placówki oświatowe, w 2010 roku dofinansowało również 5 wniosków.

W praktyce każdy zgłaszany przez przedszkola i szkoły projekt o wartości edukacyjnej, może liczyć na wsparcie finansowe.

Miasto rezerwuje również środki na wsparcie projektów jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych. W 2009 r. istniała możliwość uzyskania wsparcia ze środków miejskiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej a w 2010 r., po likwidacji funduszu w ramach otwartego konkursu ofert dla instytucji pożytku publicznego.

Zarówno w 2009 r., jak i w 2010 r. do Prezydenta Miasta nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie czy oferta realizacji zadania z zakresu edukacji ekologicznej, od jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych

Wspieranie szkolnych kół zainteresowań i konkursów ekologicznych

W 2009 r. Przedszkole nr 3 w Suwałkach na zadanie pn.: „Śladami ekologii” otrzymało dotację w wysokości 2.000 zł. Zespół Szkół nr 8 (SP nr 2) otrzymał 1.050 zł na zadanie pn. „Poznanie i Ochrona środowiska leśnego, bagiennego, rzeczno-jeziornego naszego regionu”. Szkoła Podstawowa nr 7 otrzymała dofinansowanie w wysokości 1.195 zł na realizację konkursów ekologicznych. Zespół Szkół nr 10 Gimnazjum nr 7 na realizację zadania „Dobre rady na odpady” otrzymał 800 zł. Szkoła Podstawowa nr 6 otrzymała dofinansowanie w wysokości 850 zł na Ekospotkania pn.: „Zostawcie nam czysty kawałek świata”- 850 zł.

W 2010 r. Zespół Szkół Nr 1 otrzymał dotację w wysokości 2480 zł na zorganizowanie seminarium naukowego „Tajemnice wody”. Zespół Szkół Nr 10 Gimnazjum Nr 7 w terminie kwiecień – czerwiec 2010 r. przeprowadził konkursy szkolne "Ekologia" - szkolny oraz międzyszkolny konkurs w kategorii: „Prace praktyczne z odpadów” oraz prezentację multimedialną "Rady na odpady". Na organizację ww. konkursu ZS Nr 10 (Gimnazjum Nr 7) otrzymał dofinansowanie w kwocie 800 zł. Szkoła Podstawowa Nr 6 otrzymała dotację w wysokości 2000 zł na organizację VIII edycji Ekospotkania z cyklu „Zostawcie nam czysty kawałek świata”. Przedszkole Nr 3 na organizację projektu „W parze z ekologią” otrzymało dofinansowanie 1820 zł, natomiast Zespół Szkół Nr 6 otrzymał dofinansowanie w kwocie 500 zł na organizację obchodów Dnia Ziemi.

Utworzenie i stała aktualizacja miejskiego internetowego systemu informacji o edukacji ekologicznej

W grudniu 2009 r. wykonana została strona internetowa dotycząca edukacji ekologicznej, na której na bieżąco zamieszczane są informacje z zakresu działań ekologicznych podejmowanych, jak również współfinansowanych przez Miasto. Adres strony: www.ee.um.suwalki.pl

Prowadzenie działalności wydawniczej, produkcji filmów i wydawnictw propagujących walory przyrodniczo-kulturowe miasta oraz model trwałego i zrównoważonego rozwoju

W omawianym okresie wydano opracowanie „Suwałki – miasto i ludzie”

Urząd Miejski posiada 3 krótkie filmy edukacyjne o tematyce ekologicznej, które od maja 2011 r. są emitowane w pojazdach komunikacji miejskiej. W ramach realizowanego aktualnie projektu rekultywacji składowiska odpadów przy ul. Staniszewskiego wykonany zostanie film edukacyjny, który będzie również wykorzystywany w działaniach z zakresu edukacji ekologicznej.

Organizowanie akcji informacyjno-edukacyjnych, wspieranie imprez prośrodowiskowych

Miasto corocznie organizuje imprezy edukacyjne takie jak: „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie Świata” czy „Dzień bez samochodu”, w których liczny udział biorą dzieci i młodzież z suwalskich szkół. W 2009 r. i w 2010 r. odbyły się również kolejne edycje Konkursu selektywnej zbiórki surowców wtórnych oraz zużytych baterii organizowane przez Miasto. Do udziału w konkursie w 2009 r. zgłosiło się 10 szkół, a w 2010 r. 11 szkół. Podczas trwania konkursu uczniowie zebrali ogółem: 30 500 kg odpadów typu makulatura, butelki typu PET oraz baterii w 2009 r. oraz 35 500 kg w 2010 r.

Dodatkowo w ramach edukacji ekologicznej prowadzonej przez Miasto w 2010 r. w 7 suwalskich szkołach podstawowych zostało wystawione przedstawienie teatralne skierowane do uczniów klas I i II. Przedstawienie pt.: „Wagary z ekologii” dotyczyło kwestii prawidłowego postępowania z odpadami.

3.2 Zadania inwestycyjne

Zadania realizacyjne celu: Ochrona przyrody oraz podnoszenie walorów krajobrazowych miasta

Wzbogacanie i powiększanie terenów zieleni miejskiej

W 2009 r. wykonano trawniki dywanowe na nowo utworzonym zieleńcu zlokalizowanym u zbiegu ulic Daszyńskiego i Franciszkańskiej. Poddano renowacji trawniki na terenach zieleni miejskiej na powierzchni 8 509 m² (skwer przy SP nr 7, bulwar nad rzeką Czarna Hańcza, trawniki w pasach drogowych ulic: Wojska Polskiego, Bydgoskiej, Waryńskiego, Gałaja, A., Wierusza-Kowalskiego, Szpitalnej, Przytorowej, Słonecznej, Kościuszki). W okresie jesiennym przeprowadzono nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów w ilościach wynoszących odpowiednio 463 szt. i 3 226 sztuk.

W 2010 r. zostały założone zieleńce w pasach drogowych nowo budowanych ulic: Reja, Tysiąclecia Litwy i Armii Krajowej o łącznej powierzchni 39 068 m².

Ponadto w wymienionych ulicach zostało nasadzonych łącznie 817 szt. drzew i 8 995 sztuk krzewów. Na terenach zieleni miejskiej w 2010 r. przeprowadzona została renowacja trawników na powierzchni 1250 m² oraz zostały przeprowadzone nasadzenia uzupełniające drzew w ilości 231 szt. i krzewów w ilości 2 555 sztuk.

Zagospodarowanie przyrodnicze i rekreacyjne terenów wokół zbiorników wodnych i wzdłuż rzeki Czarna Hańcza

Istniejące plany zagospodarowania terenów wokół zbiornika poeksploatacyjnego Sobolewo oraz terenów wzdłuż rzeki Czarna Hańcza nie były w omawianym okresie wdrażane. Trwają poszukiwania źródeł finansowania.

Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych

W 2009 r. wybudowano 0,69 km ścieżki rowerowej przy ul. A. Wierusza-Kowalskiego, w 2010 r. - 4,68 km, przy ulicach: Utrata, Reja, Tysiąclecia Litwy, Dwernickiego, Armii Krajowej i Jana Pawła II. Aktualna długość sieci ścieżek rowerowych w mieście wynosi 35,22 km.

Ponadto w 2010 r. został złożony wniosek pn.: "Rozwój turystycznej infrastruktury rowerowej w litewsko-rosyjskim rejonie przygranicznym", w ramach którego planowane jest wykonanie 3,13 km ścieżki rowerowej w kierunku Płociczna.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych, racjonalne użytkowanie kopalin, gleb i powierzchni ziemi

Modernizacja technologii uzdatniania wody do picia

Stacja uzdatniania wody zbudowana została w 2005 r. w ramach projektu „Poprawa jakości wody w Suwałkach”. Technologia jest nowoczesna i nie ma obecnie potrzeby jej modernizacji.

Rozbudowa sieci wodociągowej oraz budowa systemu monitoringu wodociągów

Zadanie realizowane jest na bieżąco. W 2009 r. długość rozdzielczej sieci wodociągowej wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,9 km, a w roku 2010 o 4,6 km. Obecnie długość sieci wodociągowej wynosi 138,8 km, a przyłączy wodociągowych 68,9 km.

W latach 2009-2010 wybudowano system monitoringu sieci wodociągowej. System ten gromadzi dane eksploatacyjne na podstawie których możliwe jest stworzenie racjonalnej gospodarki eksploatacyjnej.

Rekultywacja składowiska odpadów przy ul. Staniszewskiego

Prezydent Miasta opracował i złożył wniosek o dofinansowanie ze środków RPOWP na lata 2007-2013 projektu „Rekultywacja składowiska miejskiego przy ul. Staniszewskiego w Suwałkach”. W 2010 r. podpisana została umowa na realizację tego zadania w latach 2010-2013 przy wsparciu środkami unijnymi w wysokości 85%. W trakcie opracowywania niniejszego raportu wyłoniono Wykonawców, którzy będą realizowali zadanie. Planowany termin zakończenia zadania: 31.12.2013 r.

Zadania realizacyjne celu: Ochrona zasobów wód powierzchniowych, poprawa ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej

Zadanie to realizowane jest na bieżąco. W 2009 r. wybudowano 1,0 km sieci kanalizacyjnej oraz 1,1 km w roku 2010. W roku 2009 wykonano 185 szt. przyłączy kanalizacyjnych oraz 75 szt. w 2010 r. Na koniec 2010 r. długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 93,9 km, długość przyłączy kanalizacyjnych 32,2 km.

Remonty sieci kanalizacyjnej

W latach 2009-2010 wyremontowano 1,1 km sieci.

Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej wraz z wyposażeniem wylotów w separatory substancji ropopochodnych

W 2009 r. wybudowano 969 m kanalizacji deszczowej i 1 separator substancji ropopochodnych – przy moście na ul. Bakalarzewskiej. W 2010 r. wybudowano 3 801, 5 m sieci i również 1 separator – w sąsiedztwie Aquaparku. Łączna długość kanalizacji deszczowej wynosi obecnie 93 km, a 12 z 28 wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki wyposażonych jest w separatory.

Prowadzenie rekultywacji dna i brzegów rzeki Czarnej Hańczy

Opracowano dokumentację techniczną zadania pn. „Gruntowna konserwacja koryta rzeki Czarna Hańcza”. W 2009r. wykonano pierwszy etap zadania - na odcinku od mostu przy ul. Sikorskiego do mostu przy ul. Bakalarzewskiej. Na realizację pozostałej części zadania – odcinek od mostu przy ul. Bakalarzewskiej do mostu przy ul. Utrata poszukiwane są zewnętrzne źródła finansowania. Próba uzyskania dofinansowania projektu we współpracy z partnerem białoruskim nie powiodła się. Planuje się złożenie

w bieżącym roku wniosku o dofinansowanie zadania ze środków Programu Polska- Rosja – Litwa lub Polska – Białoruś – Ukraina.

Zadania realizacyjne celu: Poprawa stanu czystości terenów i zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi

Budowa instalacji do termicznego przekształcania osadów w oczyszczalni ścieków PWiK w Suwałkach Sp. z o.o.

PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. planował budowę spalarni osadów ściekowych w ramach przygotowywanego do złożenia w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko projektu "Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozwój Infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Suwałkach". Wytyczne regulujące wykorzystanie środków pomocowych w ramach tego programu zmusiły Spółkę do zmiany planów. Zrezygnowano z budowy spalarni na rzecz suszarni osadów, które następnie będą dostarczane do instalacji współspalających osady. W maju 2011 r. wybrany został wykonawca projektu Przedsiębiorstwo EKOLOBUD S.A z siedzibą w Suwałkach przy ul. Przytorowej 9, które zaoferowało wykonanie zadania za kwotę 24.313.287,00 zł. Termin zakończenia projektu: 31.12.2013 r.

Modernizacja instalacji pomocniczej Zakładu Zagospodarowania Odpadów

Aktualny wojewódzki plan gospodarki odpadami spowodował zmianę planów w stosunku do suwalskiego Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych. Instalacja ta, jako część ZZO Suwałki-Sokółka obsługuje jedynie miasto Suwałki i gminę Suwałki. Na potrzeby gospodarki odpadami Suwałk jest to instalacja na razie wystarczająca, dlatego w latach 2009-2010 nie prowadzono w ZUOK inwestycji. Dalsze działania uzależnione są od zmiany przepisów, sytuacji ZZO w Sokółce i ustaleń wojewódzkiego planu gospodarki odpadami po jego aktualizacji.

Likwidacja dzikich wysypisk

W latach 2009-2010 zlikwidowano 7 niewielkich dzikich wysypisk.

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

W poprzednich latach wszystkie miejsca zbierania odpadów komunalnych w zabudowie wielomieszkaniowej wyposażone zostały w pojemniki do selektywnej zbiórki. Regulamin utrzymania czystości i porządku w mieście zobowiązał zarówno podmioty wywożące odpady, jak i właściciele nieruchomości jednorodzinnych do selekcji odpadów z wykorzystaniem specjalnych worków. Wobec niezadowalającego postępu selektywnej zbiórki od 2010 r. Miasto wyposaża podmioty świadczące usługi w zakresie wywozu

odpadów komunalnych w worki do selektywnej zbiórki odpadów, które następnie nieodpłatnie wydawane są mieszkańcom zabudowy jednorodzinnej.

Uchwalenie niezbędnych ram prawa miejscowego oraz zapewnienie mieszkańcom technicznych możliwości selekcji odpadów nie zapewnia osiągnięcia ustalonych limitów odzysku surowców wtórnych. Podstawowym narzędziem zwiększenia ilości segregowanych odpadów jest edukacja ekologiczna – omówiona w dalszej części opracowania.

W 2009 i 2010 r. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, do którego trafiają odpady komunalne z terenu miasta, pozyskał ponad 794 ton surowców wtórnych w 2009 r. i 787 ton w 2010 r.

Zadania realizacyjne celu: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Opracowanie koncepcji przebudowy Ciepłowni Centrum i dokonanie analizy systemu ciepłowniczego

Po analizie zasadności modernizacji Ciepłowni Centrum PEC w Suwałkach Sp. z o.o. podjęła decyzję o likwidacji ciepłowni w centrum miasta. Likwidowana moc cieplna zostanie odtworzona w Ciepłowni Głównej. Likwidacja nastąpi w przeciągu najbliższych 3 lat.

W omawianym okresie opracowano analizę pracy sieci ciepłej za okres 01.07.2009 do 30.06.2010 r. Z analizy nie wynika potrzeba zasadniczych zmian w instalacjach.

Modernizacja sieci ciepłych, likwidacja grupowych węzłów ciepłych

W 2009 r. zmodernizowano 540 mb sieci, a w 2010 r. 1080 mb sieci.

W okresie tym zlikwidowano 8 grupowych węzłów ciepłych.

Budowa sieci ciepłych i przyłączy do obiektów nowych oraz których kotłownie zlikwidowano, znajdujących się w sąsiedztwie miejskiej sieci ciepłowniczej

W 2009 r. wybudowano 3 990 mb nowych odcinków sieci ciepłej, a w 2010 r. 4 570 mb. Dokonano 27 przyłączy budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej w 2009 r. i 43 przyłączy w 2010 r. o łącznej mocy zamówionej 1, 85 MW.

Na koniec 2010 r. całkowita długość sieci ciepłej wynosiła 73,18 km, korzystało z niej około 43 000 osób.

Modernizacja taboru miejskiej komunikacji zbiorowej

W ramach projektu „Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego miasta i gminy Suwałki” w 2009 r. zakupiono 12 nowych autobusów niskopodłogowych Irisbus, wyposażonych w siniki spełniające normę EURO 5, a w 2010 r. zakupiono 15 nowych

autobusów niskopodłogowych Mercedes, również spełniających normę Euro 5. Dodatkowo zainstalowano elektroniczny system zarządzania komunikacją miejską, który poza nowymi pojazdami objął również dotychczas używane 5 autobusów, które zostały wyposażone w niezbędne elektroniczne urządzenia zewnętrzne systemu. W wyniku przeprowadzonej wymiany średni wiek autobusów w Suwałkach wynosi 3,7 lat. Zapewnieniu sprawnego funkcjonowania komunikacji miejskiej służy również zakup pojazdu wsparcia logistycznego oraz pojazdu pomocy technicznej.

Modernizacja oświetlenia ulicznego

Oświetlenie uliczne zostało zmodernizowane, tj wymieniono oprawy na energooszczędne w latach 2000-2004. W omawianym okresie analizowano możliwość wymiany obecnych lamp sodowych na LED. Uznano jednak, że należy poczekać z takim działaniem na spadek cen tych opraw, co pozwoli na osiągnięcie korzyści ekonomicznych z tej wymiany.

W latach 2009-2010 wykonano również nowe oświetlenie uliczne przy ul. Traktorzystów, Chrobrego, Warneńczyka, Buczyńskiego, Reja, Chopina, Suzina, Legnickiej, Stanisławskiego i Armii Krajowej.

Termomodernizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych

W 2009 r. wykonano prace termomodernizacyjne polegające na docieplaniu ścian zewnętrznych oraz wymiany stolarki okiennej w budynkach: Kościuszki 91A, Kościuszki 91B, Skłodowskiej 8, Ogrodowej 53.

W 2010 r. pracami termomodernizacyjnymi objęte zostały budynki Osiedle II bl.7, Skłodowskiej 4 oraz Suzina 3.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

W 2009 rozpoczęto, a w 2010 r. zakończono termomodernizację budynków Zespołu Szkół nr 4 i 6 oraz rozpoczęto termomodernizację budynków ZS nr 8 i 10. W 2009 r. przeprowadzono również termomodernizację przychodni lekarskiej przy ul. Waryńskiego.

Hermetyzacja obiektów oczyszczalni ścieków

Zadanie stanowi element składowy wzmiankowanego wcześniej projektu "Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Suwałkach". Termin zakończenia projektu: 31.12.2013 r. Aktualnie dokonano wyboru wykonawcy. Zadanie zrealizuje firma LAMINOPOL Sp. z o. o. z siedzibą w Słupsku ul. Szczecińska 58b, za cenę 5.946.066,00 zł.

Ograniczenie wtórnej emisji pyłu powodowanej przez motoryzację poprzez poprawę stanu dróg

W 2009 r. przeprowadzono prace polegające na budowie nowych oraz przebudowie istniejących dróg. Wykonano jezdnie z betonu asfaltowego lub jezdnie z mieszanki mineralno-bitumicznej na następujących ulicach:

- ul. Konarskiego, na odcinku od ul. Łanowej do ul. Staszica,
- ul. Piastowska od ul. Łanowej do ul. Staszica,
- ul. A. Wierusza-Kowalskiego,
- ul. Sobieskiego od ul. Jagiełły do ul. Chrobrego,
- ul. Wazów od ul. Sobieskiego,
- ul. Chrobrego od skrzyżowania z ul. Sobieskiego,
- ul. Królowej Jadwigi odcinek od ul. Chrobrego do ul. Warneńczyka,
- ul. Stefana Buczyńskiego wraz z rondem w ul. Jana Pawła II,
- ul. Lotnicza odcinek od ul. Powstańców Wielkopolskich do przejazdu kolejowego,
- ul. Wojska Polskiego, skrzyżowanie ul. W. Polskiego z ul. Sportową.

Rozpoczęto przebudowę ul. Reja oraz wybudowano parkingi przy ul. Grunwaldzkiej na wysokości cmentarza parafialnego. Ponadto 2009 r. wykonano nakładki asfaltowe na ul. Lipowej, Wiejskiej, Jasnej, Górnej, Żniwnej oraz drogi prowadzącej do wsi Sobolewo.

W 2010 r. przeprowadzono prace na następujących drogach:

- ul. Armii Krajowej na odcinku od ul. Reja do ul. Pułaskiego,
- ul. Jana Pawła II,
- ul. Staniszewskiego, od ul. Utrata do skrzyżowania z drogą na Sobolewo,
- skrzyżowanie od ul. Utrata z ul. Dwernickiego i ul. Kolejową,
- wybudowano drogi dojazdowe do Aquaparku,

Ponadto dokończono przebudowę ul. Reja rozpoczętą w 2009 r.

W 2010 r. wykonano nakładki asfaltowe ulic: Białostockiej, Przemysłowej, Północnej, Suzina, Kolejowej, Staniszewskiego (w rejonie kopalni Sobolewo), Wojska Polskiego (w rejonie firmy Padma Art.)

Zadania realizacyjne celu: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawa komunikacji społecznej w zakresie ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych

Budowa ścieżek edukacji przyrodniczo-kulturowej na terenie miasta

Opracowana w 2010 r. „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych miasta Suwałk” wskazuje obszary na terenie miasta posiadające duże, potencjalne walory edukacyjne, mogące stanowić miejsca atrakcyjnych, terenowych lekcji przyrodniczych. W oparciu o powyższe opracowanie zostaną podjęte decyzje odnośnie realizacji tego zadania.

4. Zadania koordynowane

Realizacja tych zadań ma istotny wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych miasta. Ich prowadzenie należy jednak do osób fizycznych, podmiotów gospodarczych i organów administracji rządowej. Finansowanie tych zadań nie leży w kompetencji samorządu Miasta, dlatego też w Programie nie przewidywano konkretnych działań Miasta w ramach ww. zadań. Jedynie w przypadku zadania - Opracowanie lokalnej listy gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem oraz programu ochrony tych gatunków Miasto zostało wymienione, jako podmiot uczestniczący w realizacji. W 2010 r. opracowana została na zlecenie Urzędu Miejskiego w Suwałkach „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych miasta Suwałki”, w której znajduje się lista gatunków kręgowców rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Poniżej wymieniono zadania koordynowane:

- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z opracowanymi operatami urządzeniowymi lasów,
- zalesianie gruntów o znaczeniu marginalnym dla produkcji rolniczej,
- eliminacja gatunków zagrażających drzewostanom i rodzimej florze, w tym obcych, ekspansywnych gatunków roślin,
- modernizacja spalarni odpadów medycznych,
- zmniejszenie wodochłonności produkcji przemysłowej,
- rekultywacja i zagospodarowanie zdegradowanych terenów po wydobyciu żwiru,
- opracowanie programów (operatów) użytkowania zbiorników wodnych i wspieranie działań sprzyjających poprawie jakości wód tych zbiorników,
- zmniejszanie energochłonności produkcji,
- ograniczanie emisji odorów z zakładów przemysłowych, ferm i oczyszczalni ścieków,
- budowa i modernizacja instalacji oczyszczających gazy odlotowe wprowadzane do atmosfery, a w szczególności skutecznie usuwających pył o średnicy poniżej 10 µm,

- budowę obwodnicy terenów zabudowanych,
- kontrolę przestrzegania przepisów prawnych odnoszących się do przeciwdziałania poważnym zagrożeniom środowiska,
- opracowanie programu technicznego wzmocnienia systemu ratowniczo-gaśniczego,
- modernizacja i stała poprawa wyposażenia jednostek ratowniczo-gaśniczych w środki ratownictwa ekologicznego,
- rozpoznawanie i monitorowanie stanu środowiska oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń,
- uzupełnianie i poprawa wyposażenia służb monitoringu środowiska,
- wspieranie działalności podmiotów prowadzących badania naukowe nad stanem przyrody i środowiska Suwałk.

5. Analiza przyjętych wskaźników realizacji programu

W „Programie ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015” wyznaczono wskaźniki ułatwiające ocenę realizacji ustalonych w programie celów.

Niniejsza część raportu przedstawia informację o kształtowaniu się wyznaczonych wskaźników w latach 2009-2010 .

1. liczba nowych i zaktualizowanych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów o charakterze strategicznym

Na terenie miasta Suwałki, zgodnie ze stanem na grudzień 2010 roku, obowiązywały 42 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o ogólnej powierzchni ok. 1 462, 47 ha, co stanowi ok. 22, 33% powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

W trakcie opracowania, w grudniu 2010 r. było kolejnych 15 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (w tym 2 zmiany planów), obejmujących ok. 1 445,38 ha, co stanowi kolejne 22,07 % powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

W 2009 r. uchwalono 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w 2010 roku 6.

Tereny zurbanizowane stanowią ok. 23% ogólnej powierzchni miasta, tj. ok. 1500 ha. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają ok. 42,61% powierzchni terenów zurbanizowanych.

2. liczba nowych obiektów i obszarów chronionej przyrody

W latach 2009-2010 r. nie objęto ochroną żadnych obiektów i obszarów. Wykonany został dokument pn.: „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych miasta Suwałki”, w którym przedstawiono propozycje objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego 2 obszarów z terenu miasta Suwałk. Są to tereny przy ul. Sianożęć i Szwajcaria.

3. powierzchnia wzbogaconych i powiększonych terenów zieleni miejskiej

W 2009 r. poddano renowacji trawniki na terenach zieleni miejskiej o powierzchni 8 509 m² oraz nasadzono 463 sztuk drzew i 3 226 sztuk krzewów.

W 2010 r. zostały założone zieleńce w pasach drogowych nowo budowanych ulic o łącznej powierzchni 39 068 m². Nasadzono łącznie 817 szt. drzew i 8 995 sztuk krzewów oraz w ramach nasadzeń uzupełniających: 231 drzew i 2 555 krzewów.

W 2010 r. przeprowadzona została renowacja trawników na powierzchni 1250 m².

4. powierzchnia gruntów zalesionych

Zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów powierzchnia gruntów zalesionych na terenie miasta w latach 2009-2010 nie uległa zmianie.

5. długość ścieżek rowerowych

W 2009 – 2010 r. wybudowano 4,68 km ścieżek rowerowych. Obecnie całkowita długość ścieżek rowerowych w Suwałkach wynosi 35,22 km.

6. długość zrehabilitowanego odcinka koryta Czarnej Hańczy

W 2009 r. zrealizowano zadanie pn. „Gruntowna konserwacja koryta rzeki Czarna Hańcza na odcinku od mostu przy ul. Sikorskiego do mostu przy ul. Bakalarzewskiej o długości 850 m. Do zakończenia zadania pozostaje wykonanie 1 940 m koryta rzeki.

7. długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, liczba nowych przyłączy

	Stan na koniec 2008 r.	Wykonane w 2009 - 2010 r.
Przyłącza wodociągowe (szt)	5 039	189
Sieć wodociągowa (km)	131,3	7,5
Przyłącza kanalizacyjne (szt)	4 076	260
Sieć kanalizacyjna (km)	91,8	2,1

8. długość wyremontowanych odcinków sieci kanalizacyjnej

W 2009 r. wyremontowano 400 m sieci kanalizacyjnej, a w roku 2010 – 700 m (łącznie długość sieci 121,9 km).

9. powierzchnia obszarów zrehabilitowanych

Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji na początek roku 2009 r. wynosiła 92,05 ha. W 2009 r. nie przeprowadzono prac rekultywacyjnych. W 2010 r. przeprowadzono rekultywację na obszarze 0,52 ha gruntów należących do PPH IMBUD Ryszarda Górala. Na koniec 2010 r. pozostało do rekultywacji 91,53 ha.

10. liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk

W latach 2009-2010 r. zlikwidowano 7 niewielkich dzikich wysypisk.

11. długość nowych odcinków sieci ciepłej

W latach 2009-2010 PEC w Suwałkach Sp. z o. o. wykonał 8 560 m sieci ciepłej. Długość sieci ciepłej na koniec 2010 r. wynosiła 73 180 m.

12. długość zmodernizowanych odcinków sieci ciepłych, liczba zlikwidowanych grupowych węzłów ciepłych

W latach 2009-2010 PEC w Suwałkach Sp. z o. o. zmodernizował 1 620 m sieci ciepłej oraz zlikwidował 8 grupowych węzłów ciepłych.

13. liczba zainstalowanych separatorów substancji ropopochodnych na wylotach kanalizacji deszczowej

W latach 2009-2010 wykonano 2 separatory substancji ropopochodnych. Obecnie 12 z 28 wylotów kanalizacji deszczowej wyposażonych jest w separatory substancji ropopochodnych. Należy jednak dodać, że wyloty wyposażone w separatory odprowadzają większość wód opadowych z systemu drogowego miasta.

14. liczba i kubatura budynków, w których przeprowadzono prace termomodernizacyjne

W 2010 r. dokończono rozpoczętą w 2009 r. termomodernizację Zespołu Szkół nr 4 oraz Zespołu Szkół nr 6 w Suwałkach, o łącznej pow. 11 986 m². Rozpoczęto termomodernizację Zespołu Szkół nr 8 w Suwałkach (wymiana stolarki okiennej oraz termomodernizacja pokrycia dachowego) oraz Zespołu Szkół nr 10 (termomodernizacja pokrycia dachowego, wymiana stolarki okiennej). Łączna powierzchnia termomodernizowanych obiektów ZS 8 i 10 wynosi 24 318 m². Łączna kubatura termomodernizowanych budynków wynosi 168 050 m³. Dodatkowo w 2009 r. przeprowadzono termomodernizację obiektu przychodni lekarskiej na ul. Waryńskiego o kubaturze 7.843 m³.

W 2009 r. wykonano prace termomodernizacyjne na 4 budynkach gminnego zasobu mieszkaniowego: Kościuszki 91A, Kościuszki 91B, Skłodowskiej 8 i Ogrodowa 53 – łączna kubatura 46 535 m³. W 2010 r. pracami termomodernizacyjnymi objęto 3 budynki: Osiedle II bl 7, Skłodowskiej 4 i Suzina 3, o łącznej kubaturze 19 278 m³.

15. liczba wydawnictw, filmów, stron internetowych itp. poświęconych zagadnieniom środowiska miasta i jego ochrony

W grudniu 2009 r. wykonana została strona internetowa dotycząca edukacji ekologicznej, na której na bieżąco zamieszczane są informacje z zakresu działań ekologicznych podejmowanych, jak również współfinansowanych przez Miasto.

16. liczba zorganizowanych akcji i imprez pro-środowiskowych

W latach 2009-2010 Miasto organizowało cykliczne imprezy/akcje edukacyjne: Dzień Ziemi, Dzień bez Samochodu, Sprzątanie Świata, międzyszkolny konkurs selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych. Ponadto w 9 suwalskich szkołach wystawiono przedstawienie teatralne o tematyce ekologicznej oraz dofinansowano konkursy ekologiczne przeprowadzone przez Szkołę Podstawową nr 6, Przedszkole nr 3, Szkołę Podstawową nr 11, Szkołę Podstawową nr 7, Gimnazjum nr 1.

16. liczba szkoleń dotyczących prawa, zarządzania, technik ochrony środowiska, planowania przestrzennego i źródeł finansowania ochrony środowiska

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Suwałkach w latach 2009-2010 brali udział w 3 takich szkoleniach.

17. liczba opracowań naukowych i raportów dotyczących stanu środowiska i przyrody Suwałk

W 2010 r. wykonano „Analizę i ocenę zasobów przyrodniczych miasta Suwałki”.

6. Podsumowanie

Opracowany i przyjęty przez Radę Miejską w Suwałkach program ochrony środowiska zapewnia utrzymanie właściwego stanu środowiska w mieście poprzez minimalizowanie negatywnego wpływu funkcjonowania tak dużego skupiska ludzi na niewielkim terenie. Wypełnienie tej funkcji przez ww. dokument uzależnione jest od prawidłowej realizacji wyznaczonych w programie działań, zarówno o charakterze inwestycyjnym, jak i organizacyjnym.

Niniejszy raport wskazuje na prowadzenie wyznaczonych w programie działań. Większość zadań, w zależności od ich charakteru została zrealizowana lub jest na bieżąco realizowana.

Podsumowując działania w zakresie ochrony środowiska miasta stwierdzić należy, że traktowane są one z należytą wagą, a proces ich wdrażania nie wskazuje istotnych zagrożeń realizacji ustalonych celów.